

Sari Janatuinen

**SAAVUTETTAVIEN VERKKOSIVUJEN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS KOTI-
SEUTUYHDISTYKSELLE**

Case Kempele-Seura ry

SAAVUTETTAVIEN VERKKOSIVUJEN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS KOTI- SEUTUYHDISTYKSELLE

Case Kempele-Seura ry

Sari Janatuinen
Opinnäytetyö
Kevät 2021
Tietojenkäsittelyn tutkinto-ohjelma
Oulun ammattikorkeakoulu

Tiivistelmä

Oulun ammattikorkeakoulu
Tietojenkäsittelyn tutkinto-ohjelma

Tekijä: Sari Janatuinen

Opinnäytetyön nimi: Saavutettavien verkkosivujen suunnittelu ja toteutus kotiseutuyhdistykselle.

Case Kempele-Seura ry

Työn ohjaaja: Pekka Ojala

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Kevät 2021

Sivumäärä: 76

Tämän opinnäytetyön toimeksiantajana on toiminut kotiseutuyhdistys Kempele-Seura ry. Yhdistys toivoi kokonaisvaltaista uudistusta kotisivuilleen, jotka olivat Blogger-alustalla. Yhdistys halusi lisätä sivuston visuaalisuutta. Sivuista haluttiin kiinnostavat ja houkuttelevat, niin että uusia jäseniä innostuisi lähtemään mukaan yhdistyksen toimintaan. Sivuille toivottiin myös selkeää rakennetta ja hyvää saavutettavuutta.

Opinnäytetyössä perehdyttiin verkkopalveluiden saavutettavuuteen, saavutettavuuden merkitykseen sekä saavutettavuusvaatimusten taustoihin. Verkkosivujen saavutettavuuden huomioiminen on merkittävä osa tämän päivän web-suunnittelua. Tiedon ja palvelujen siirtyessä enenevässä määrin verkkoon, on tärkeää, että kaikilla on mahdollisuus käyttää niitä riippumatta mahdollisista henkilökohtaisista rajoitteista.

Opinnäytetyön raportissa kerrotaan suunnittelutyön ja sivuston toteuttamisen vaiheista ja käytetyistä työvälineistä. Opinnäytetyössä verkkosivut päätettiin toteuttaa WordPress-sisällönhallintajärjestelmällä, koska se on helppokäyttöinen, ja näin ollen yhdistys pystyy itse päivittämään sivustoa jatkossa. Opinnäytetyössä perehdyttiin Adobe XD -ohjelman sekä Elementor-sivunrakentajalisäosan käyttöön. Adobe XD -ohjelmalla suunniteltiin sivuston rakenne yksityiskohtaisesti. Sivusto toteutettiin Elementor-sivunrakentajalla, jolloin sivuston layoutista oli helppoa tehdä suunnitellun mukainen. Elementor-lisäosasta käytössä oli maksullinen pro-versio. Muista lisäosista oli käytössä maksuttomat versiot.

Opinnäytetyön lopputuloksena suunniteltiin ja luotiin yhdistykselle saavutettavat verkkosivut, jotka ovat raikkaat, visuaalisesti näyttävät ja kiinnostavat. Sivut ovat responsiiviset ja selkeät. Sivujen ylläpito ja päivittäminen opastettiin yhdistyksen vastuuhenkilöille.

Asiasanat: verkkosivut, Adobe XD, WordPress, Elementor, saavutettavuus, responsiivisuus

Abstract

Oulu University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Information Systems

Author: Sari Janatuinen

Title of thesis: Designing and creating accessible website for a local heritage association. Case Kempele-Seura ry

Supervisor: Pekka Ojala

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2021

Number of pages: 76

The commissioner of the thesis is a local heritage association Kempele-Seura. The commissioner had a website on the Blogger platform but wished for a comprehensive reformation with visually attractive web pages that are accessible and responsive.

The goal of the thesis is to explore accessibility and to create an accessible website. During the thesis process accessibility was researched from different points of view, from the United Nations' Convention on the Rights of Persons with Disabilities to the European Accessibility Act, from the harmonised European standard to the legislation of Finland. Accessibility is an important part of modern web design. As information and services are relocated to the internet, it is paramount that all individuals have access to it.

The website for Kempele-Seura was designed with Adobe XD design application and created with WordPress using the pro version of Elementor website builder plugin. All the other plugins used on the website were free versions.

As the result of the thesis, the commissioner now has a modern and crisp website that is responsive and visually attractive. The website is accessible, responsive, and easy to update for the personnel of the commissioner.

Keywords: website, Adobe XD, WordPress, Elementor, accessibility, association

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	9
2	TYÖN LÄHTÖKOHDAT.....	10
2.1	Kempele-Seura ry	10
2.2	Kehittämistehtävä.....	10
3	SAAVUTETTAVUUS.....	12
3.1	Saavutettavuusdirektiivin taustaa	12
3.2	Saavutettavuusdirektiivin tarkoitus	13
3.3	Digipalvelulain tarkoitus.....	14
3.4	Eurooppalainen standardi EN 301 549 ICT-tuotteiden ja -palveluiden saavutettavuusvaatimuksista.....	15
3.5	Esteettömyysdirektiivi.....	18
3.6	Design for All.....	18
3.7	Saavutettavuus hyödyttää kaikkia	19
4	TYÖN SUUNNITTELU	20
4.1	Adobe XD.....	21
4.2	Värimaailma	22
4.3	Fontit	25
4.4	Sivuston rakenne.....	26
5	TOTEUTUS	30
5.1	XAMPP.....	30
5.2	WordPress.....	33
5.3	Elementor.....	37
5.4	Verkkotunnus	41
5.5	Webhotelli.....	41
5.6	Sivuston siirtäminen webhotelliin.....	43

6 POHDINTA.....	47
LÄHTEET	51
LIITE	57

KUVA- JA TAULUKKOLUETTELOT

KUVA 1. Kempele-Seuran ry:n kotisivut Blogger-alustalla.....	11
TAULUKKO 1. Digipalvelulain saavutettavuuden määräajat (Kuntaliitto 2021b, hakupäivä 1.4.2021).....	15
TAULUKKO 2. WCAG 2.1 -saavutettavuusohjeistuksen osa-alueet (World Wide Web Consortium 2018 1–4, hakupäivä 15.3.2021).....	17
KUVA 2. Eri ikäryhmien osuus Euroopan väestöstä vuosina 2019–2050 (Eurostat 2020, hakupäivä 2.4.2021).....	19
KUVA 3. Sivukartta Kempele-Seuran sivuista Blogger-alustalla	20
KUVA 4. Sivukartta: kehittämistehtävän sivurakenne	20
KUVA 5. Adobe XD-sovelluksen käyttöliittymä. Kuvakaappaus sovelluksen etusivulta.	21
KUVA 6. Värien HEX-koodi ja HSB-arvot	22
KUVA 7. Suunnittelutyön väripaletti tallennettuna työn aineistoihin Adobe XD -sovelluksessa....	23
TAULUKKO 3. Kehitystyön väripaletin HEX-koodit ja HSB-arvot.....	23
KUVA 8. WebAIM Contrast Checker -sovelluksen käyttöliittymä. Kuvakaappaus tekstin ja taustan välisen kontrastin tarkistuksesta.	24
KUVA 9. Suunnittelutyön fontit tallennettuina työn aineistoihin Adobe XD -sovelluksessa	25
KUVA 10. Adobe XD:n käyttöliittymän näkymä. Sivun elementtien kohdistaminen.	26
KUVA 11. Kuvakaappaus Adobe XD:n käyttöliittymästä. Etusivun piirtopöydän näkymä 1/2.	27
KUVA 12. Kuvakaappaus Adobe XD:n käyttöliittymästä. Etusivun piirtopöydän näkymä 2/2.	28
KUVA 13. Kuvakaappaus Adobe XD -käyttöliittymästä. Suunnittelutyön piirtopöydät valmiina toteutettaviksi.....	29
KUVA 14. XAMPP-ohjauspaneeli. Apache ja MySQL on käynnistetty.....	31
KUVA 15. XAMPP-käyttöliittymä. Tietokantaohjelmisto käynnistyy phpMyAdmin-painikkeesta... 31	
KUVA 16. wpkempele-tietokanta luodaan phpMyAdmin-ohjelmalla.....	32
KUVA 17. Tietokannalle luodaan käyttäjätili.....	32
KUVA 18. Sisällönhallintajärjestelmien osuus verkkosivuista (W3Techs 2021, hakupäivä 20.4.2021).....	34
KUVA 19. Sisällönhallintajärjestelmien markkinaosuudet (W3Techs 2021, hakupäivä 20.4.2021)	34
KUVA 20. WordPress-paketti purettuna htdocs-kansioon nimellä wpkempele	35

KUVA 21. WordPressin asennusnäkyvä.....	36
TAULUKKO 4. Elementor pro -lisenssin hinnoittelu (Elementor a, hakupäivä 24.4.2021)	37
KUVA 22. Sivuston asetukset Elementorissa.....	38
KUVA 23. Elementorin käyttöliittymä. Headerin muokkaus.....	39
KUVA 24. WordPress-käyttöliittymä. Elementor-teemanrakentajaan tehtyjä teemoja.	39
KUVA 25. Uusi sivu WordPress-muokkaimen näkymässä. Elementoriin siirytään painikkeella..	40
KUVA 26. Uusi sivu Elementorin käyttöliittymässä. Valikossa on globaaleja vimpaimia.	40
TAULUKKO 5. Webhotellivertailu (Louhi 2020; Zoner 2020; Domainhotelli 2020; Hostingpalvelu 2020; Nethost 2020, hakupäivä 12.10.2020)	42
KUVA 27. Webhotellin hallintapaneelissa Klik-asennusohjelmalla asennettavissa olevat ohjelmat	42
KUVA 28. WordPress-sivuston siirtäminen paikalliselta palvelimelta webhotelliin	43
KUVA 30. Sivuston tuonti uuteen sijaintiin All-in-One WP Migration -lisäosalla	45
KUVA 31. WordPressin osoiterakenteen tallentaminen	45
KUVA 32. Muokkaa HTML -vimpain, jolla lisättiin verkkosivuston headeriin hyppylinkin sisältävä pätkä HTML-koodia.....	48
KUVA 33. Muokkaa HTML -vimpain, jolla lisättiin hyppylinkin vastaanottava pätkä HTML-koodia.	49
KUVA 34. CSS-muotoilu hyppylinkille Muokkaa HTML -vimpaimessa.....	49

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön aiheena on saavutettavien verkkosivujen suunnittelu ja toteuttaminen Kempele-Seura ry:lle Adobe XD -ohjelmistoa ja WordPressin Elementor-sivunrakentajaa hyödyntäen. Opinnäytetyön toimeksiantajana on vuonna 1997 perustettu kotiseutuyhdistys. Kempele-Seuralla oli ennestään sivusto Blogger-alustalla. Vaikka alusta onkin helppokäyttöinen ja maksuton, toivottiin yhdistyksessä kokonaisvaltaista kotisivu-uudistusta. Sivuihin haluttiin visuaalisesti kiinnostavat ja selkeät sekä responsiiviset ja saavutettavat.

Opinnäytetyössä perehdyttiin verkkopalvelujen saavutettavuuteen sekä lainsäädäntöön ja määräyksiin saavutettavuusvaatimusten taustalla. Suomessa julkisen sektorin palvelujen saavutettavuudesta määrätään digipalvelulaissa, joka on astunut voimaan 1.4.2019. Digipalvelulailla toteutetaan Euroopan Unionin saavutettavuusdirektiivin tavoitteet. Saavutettavuusdirektiivin taustalla on YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista. Saavutettavuusvaatimuksilla mahdollistetaan vammaisten henkilöiden täysipainoinen osallisuus yhteiskunnassa. Saavutettavuus ei ole vain vammaisten henkilöiden luonnollinen oikeus. Saavutettavuudella varmistetaan, että he voivat käyttää kaikkia oikeuksiaan ja harjoittaa perusvapauksiaan tasavertaisesti muiden kanssa. (United Nations 2021, 3, hakupäivä 2.5.2021.)

Opinnäytetyössä verkkosivut suunniteltiin Adobe XD -ohjelmistolla, jolla sivuston kaikkien sivujen rakenne yksityiskohtaisesti piirrettiin. Sivusto toteutettiin WordPress-sisällönhallintajärjestelmällä, koska se oli tekijälle ennestään tuttu. WordPressin helppokäyttöisyys toi luottamuksen siihen, että toimeksiantaja pystyy jatkossa itse päivittämään sivuja vaivattomasti. Suunnitelmien mukainen layout sivustolle luotiin WordPressin Elementor-sivunrakentajalla.

Sivusto rakennettiin aluksi paikalliselle palvelimelle XAMPP-ympäristössä. Paikallisen palvelimen käyttäminen kehitysvaiheessa mahdollistaa turvallisen ja yksityisen testiympäristön. Siirto webhoteleihin tehtiin WordPressin All-in-One WP Migration -lisäosalla.

2 TYÖN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Kempele-Seura ry

Kempele-Seura ry on moderni kotiseutuyhdistys Kempeleessä. Yhdistys on toiminut reilut 20 vuotta. Yhdistys haluaa lisätä kotiseututietoutta, kotiseutuhenkeä ja yhteisöllisyyttä Kempeleessä. Toimintaansa yhdistys toteuttaa vaalimalla paikalliskulttuuria, luontoa ja kulttuuriympäristöä, tallentamalla historiaa ja nykypäivää ja järjestämällä talkoita ja tapahtumia. (Kempele-Seura ry 2021a, hakupäivä 17.4.2021.)

Kempele-Seura on vuoden 2020 aikana siirtynyt digitaaliseen maailmaan etäkokousten ja oman YouTube-kanavan julkaisun kautta. Yhdistys on kuvannut ja julkaissut Kempeleen kotiseutumuseon esittelyvideoita. Yhdistyksen tavoitteena on lisätä kotiseututuntemusta myös nuorten parissa ja nuorisoyhteistyön avulla kerätä aineellista ja aineetonta kulttuuriperintöä ja digitalisoida sitä (Koski 2020). Digiaikaan siirtymiseen kuuluu myös kokonaisvaltainen kotisivu-uudistus.

2.2 Kehittämistehtävä

Kehittämistehtävänä on suunniteltu ja toteutettu Kempele-Seura ry:lle kotisivu-uudistus. Seuran kotisivut on luotu vuonna 2012 käyttäen maksutonta Blogger-julkaisualustaa. Kuvassa 1 nähdään Kempele-Seuran kotisivujen etusivulta kuvakaappaus Blogger-alustalta. Bloggerin hyötyjä ovat alustan helppokäyttöisyys ja maksuttomuus. Sivut kuitenkin kaipasivat jo uudistusta.

Kempele-Seura ry:n hallituksen toiveina oli lisätä sivuston visuaalisuutta. Sivuihin haluttiin kiinnostavat ja houkuttelevat, niin että uusia jäseniä innostuisi lähtemään mukaan yhdistyksen toimintaan. Sivuille toivottiin myös selkeää rakennetta ja hyvää saavutettavuutta. Kotiseutuyhdistyksenä Kempele-Seurassa pidetään tärkeänä, että kaikki kuntalaiset pystyvät käyttämään yhdistyksen kotisivuja.

KUVA 1. Kempele-Seuran ry:n kotisivut Blogger-alustalla

3 SAAVUTETTAVUUS

Joulukuussa 2019 nimitetty pääministeri Sanna Marinin hallitus otti ohjelmakseen pääministeri Rinteen hallituksen ohjelman. Hallitusohjelman nimi on ”Osallistava ja osaava Suomi – sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta” (Valtioneuvosto 2021, hakupäivä 10.3.2021). Tavoitteena hallitusohjelmassa on lisätä Suomen tunnettuutta maana, jossa yli hallinto- ja toimialarajojen tehdään yhteistyötä ja käytetään laajasti digitalisaation ja teknisen kehityksen mahdollisuuksia. Erityisesti halutaan voimistaa julkisen sektorin teknologia- ja digitalisaatiokyvykkyyttä. (Valtioneuvosto 2019, 107, hakupäivä 10.3.2021.)

Suomessa kannustetaan viranomaisia tarjoamaan palvelunsa digitaalisessa muodossa niin kansalaisille kuin yrityksille. Digitalisaation edistämisen ohjelma on suunnitelma Suomen johdattamiseksi uudelle teknologian vuosikymmenelle. Digiohjelma toimeenpanee hallitusohjelman tavoitteita. Digipalveluiden tulee olla saavutettavia ja laadukkaita. (Valtiovarainministeriö 2021a, hakupäivä 23.3.2021.) Saavutettavuusvaatimus perustuu EU-direktiiviin. Saavutettavuusdirektiivillä ja direktiivin mukaisella kansallisella lainsäädännöllä veloitetaan viranomaiset muuttamaan digitaaliset palvelut saavutettaviksi. (Valtiovarainministeriö 2021b, hakupäivä 10.3.2021).

3.1 Saavutettavuusdirektiivin taustaa

Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista, Convention on the Rights of Persons with Disabilities, edistää ja suojelee vammaisten henkilöiden ihmisoikeuksia ja perusvapauksia. Vammaisten täysipainoisen elämän mahdollistamiseksi ovat vammaisyleissopimuksen osapuolet sitoutuneet tunnistamaan ja poistamaan saavutettavuuden esteitä ja sen myötä edistämään myös internetin saavutettavuutta. (United Nations 2006, article 9, hakupäivä 2.4.2021.)

Vammaisyleissopimus on hyväksytty YK:n yleiskokouksen täysistunnossa 13.12.2006. Kansainvälisesti se tuli voimaan 3.5.2008. Sen on allekirjoittanut yli 160 osapuolta. Euroopan Unioni on ratifoinut sopimuksen 23.12.2010. Näin ollen sopimuksen vaikutus ulottuu Suomeen myös Euroopan Unionin jäsenenä. (Suomen YK-liitto 2015, 1–3, hakupäivä 5.4.2021.) Suomi on ratifoinut yleissopimuksen 10.6.2016. Yleissopimus on näin ollen laintasoisena velvoittava. (Gustafsson 2019, hakupäivä 3.4.2021.)

Yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista sisältää veloitteen kohtuullisesta mukauttamisesta (engl. reasonable accommodation):

For the purposes of the present Convention:

“Discrimination on the basis of disability” means any distinction, exclusion or restriction on the basis of disability - - It includes all forms of discrimination, including denial of reasonable accommodation;

“Reasonable accommodation” means necessary and appropriate modification and adjustments not imposing a disproportionate or undue burden, where needed in a particular case, to ensure to persons with disabilities the enjoyment or exercise on an equal basis with others of all human rights and fundamental freedoms. (United Nations 2006, article 2, hakupäivä 2.4.2021.)

Kohtuullisen mukauttamisen velvoite koskee kaikkia palvelujen tarjoajia Suomessa. Kohtuullisella mukauttamisella varmistetaan vammaisen mahdollisuus tasavertaiseen osallisuuteen yhteiskunnassa sekä hänen ihmisoikeutensa ja perusvapautensa. Tarvittavien muutosten ja järjestelyjen tekemättä jättäminen on kohtuullisen mukauttamisen laiminlyönti ja siten vammaiseen henkilöön kohdistuvaa erityistä syrjintää. (Kuntaliitto 2021a, hakupäivä 2.4.2021.)

3.2 Saavutettavuusdirektiivin tarkoitus

Saavutettavuusdirektiivillä tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2016/2102 julkisen sektorin elinten verkkosivustojen ja mobiilisovellusten saavutettavuudesta. Direktiivi on annettu 26.10.2016, ja se on tullut voimaan 22.12.2016. Direktiivillä edellytetään, että kaikissa Euroopan unionin jäsenmaissa julkisen sektorin organisaatiot huolehtivat verkkopalvelujensa ja mobiilisovellustensa saavutettavuudesta: ”Jäsenvaltioiden on varmistettava, että julkisen sektorin elimet toteuttavat tarvittavat toimenpiteet parantaakseen verkkosivustojensa ja mobiilisovellustensa saavutettavuutta tekemällä niistä havaittavia, hallittavia, ymmärrettäviä ja toimintavarmoja” (Direktiivit 2016, 4. artikla, hakupäivä 15.3.2021).

Verkkopalvelujen saavutettavuuden lisäksi saavutettavuusdirektiivissä veloitetaan julkisen sektorin toimijat antamaan säännöllisesti ajantasaista tietoa sisältävän saavutettavuusselosteen verkkopalvelujensa saavutettavuuden tilasta. Mikäli verkkopalvelussa on sellaisia osia, jotka eivät ole saavutettavia, tulee selosteen sisältää selvitys niistä ja kertoa lisäksi syyt saavutettamattomuudelle. Saavutettavuusselosteesta tulee selvittää, millä tavalla käyttäjällä on mahdollisuus antaa palautetta

palvelun saavutettavuudesta ja mahdollisista puutteista. Selosteessa tulee olla linkki selvityspyynnön tai kantelun tekemiseksi, mikäli tyydyttävää vastausta saavutettavuuden palautteeseen ei saada kohtuullisessa ajassa. (Direktiivit 2016, 7. artikla, hakupäivä 15.3.2021.)

Direktiivit ovat säädöksiä, jotka asettavat kaikille Euroopan unionin jäsenmaille tavoitteet, joihin tulee päästä. Jäsenmaat säätävät omat kansalliset lakinsa, joilla tavoitteisiin päästään. (European Union 2020, hakupäivä 15.3.2021.)

Direktiivillä ja kansallisilla laeilla varmistetaan verkkopalveluiden saavutettavuuden toteutuminen EU-maissa. Saavutettavuutta koskevat määräykset ovat aiemmin olleet hyvin vaihtelevia. Saavutettavuutta koskevaa lakia ei Suomessa ole aiemmin ollut. (Kuntaliitto 2021b, hakupäivä 1.4.2021.)

3.3 Digipalvelulain tarkoitus

Suomessa saavutettavuusdirektiivin tavoitteet täytetään digipalvelulailla. Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta on astunut voimaan 1.4.2019.

Tämän lain tarkoituksena on edistää digitaalisten palvelujen saatavuutta, laatua, tietoturvalisuutta sekä sisällön saavutettavuutta ja siten parantaa jokaisen mahdollisuuksia käyttää yhdenvertaisesti digitaalisia palveluja.

Tällä lailla pannaan täytäntöön julkisen sektorin elinten verkkosivustojen ja mobiilisovellusten saavutettavuudesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2102, jäljempänä saavutettavuusdirektiivi. (Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta 306/2019, 1 §, hakupäivä 15.3.2021.)

Digipalvelulain saavutettavuusvaatimukset ovat tulleet asteittain voimaan. Siirtymäajat ovat riippuneet verkkopalvelun julkaisuajankohdasta sekä palvelun julkaisijasta. Taulukossa 1 on esitetty lain saavutettavuuden määräajat.

TAULUKKO 1. Digipalvelulain saavutettavuuden määräajat (Kuntaliitto 2021b, hakupäivä 1.4.2021)

Saavutettavuuden määräajat			
23.9.2019	23.9.2020	1.1.2021	23.6.2021
23.9.2018 sekä sen jälkeen julkaistut julkisen sektorin ja julkisoikeudellisten laitosten verkkosivustot.	Ennen 23.9.2018 julkaistut julkisen sektorin verkkosivustot.	Yksityisen sektorin verkkosivustot siltä osin, kuin niiden tulee noudattaa digipalvelulakia.	Lain piiriin kuuluvien mobiilisovellusten tulee olla saavutettavuusvaatimusten mukaisia riippumatta palveluntarjoajasta.
<p>Lisäksi lain piiriin kuuluvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - järjestöt, joiden toiminnan rahoituksesta yli puolet tulee viranomaisrahoituksella - palvelut, joiden kehittäminen tai käyttäminen rahoitetaan suureksi osaksi viranomaisrahoituksella - pankit, luottolaitokset ja sijoituspalveluja tarjoavat yritykset - vakuutusyhtiöt ja vakuutuspalveluja tarjoavat yhdistykset - vesi- ja energia-alan palveluntarjoajat - liikennepalvelujen tarjoajat - postipalvelujen tarjoajat. 			

3.4 Eurooppalainen standardi EN 301 549 ICT-tuotteiden ja -palveluiden saavutettavuusvaatimuksista

Jotta saavutettavuusvaatimukset eivät vaihtelisi maittain, määrätään saavutettavuusdirektiivissä, että verkkosivustojen ja mobiilisovellusten täytyy noudattaa yhdenmukaistettujen standardien vaatimuksia. Eurooppalainen standardi EN 301 549 ICT-tuotteiden ja -palveluiden saavutettavuusvaatimuksista on tehty määrittämään minimitason tekniset vaatimukset julkisen sektorin toimijoiden ICT-palveluille ja -hankinnoille. (Direktiivit 2016, 6. artikla, hakupäivä 15.3.2021.) Vaikka standardit eivät olekaan määrääviä vaan suosituksia, niihin joskus viitataan lainsäädännössä. Silloin ne voivat muodostua ensisijaisiksi tai pakollisiksi toimintatavoiksi, joilla lainsäädännön turvallisuus- tai yhteensopivuusvaatimukset täyttyvät. (European Union 2021, hakupäivä 15.3.2021.)

Verkkosivustojen osalta standardissa EN 301 549 kerrotaan palvelun havaittavuuteen, käytettävyyteen, ymmärrettävyyteen ja toimintavarmuuteen liittyvät vaatimukset. Verkkosivustoja koskevat osat pohjaavat käytännössä World Wide Web Consortiumin WCAG 2.1 -saavutettavuusohjeistuksen AA-tasoon. WCAG 2.1 saavutettavuusohjeistuksen osa-alueet ovat havaittavuus, käytettävyys, ymmärrettävyys ja toimintavarmuus. Osa-alueet on esitelty taulukossa 2 (EN 301 549 2018, 40–42, hakupäivä 15.3.2021.)

World Wide Web Consortium, lyhyesti W3C, on kansainvälinen yhteisöjen ja yritysten yhteistyöelin. W3C kehittää internetin saavutettavuuteen, kansainvälistymiseen, turvallisuuteen ja yksityisyyteen liittyviä protokollia ja toimintamalleja. W3C:n työtä ohjaavia periaatteita ovat internetin kuuluminen kaikille ja internetin ulottuminen kaikkialle. (World Wide Web Consortium 2021, hakupäivä 15.3.2021.)

TAULUKKO 2. WCAG 2.1 -saavutettavuusohjeistuksen osa-alueet (World Wide Web Consortium 2018 1–4, hakupäivä 15.3.2021)

Verkkosivujen saavutettavuusohjeistuksen osa-alueet			
Havaittavuus	Käytettävyys	Ymmärrettävyys	Toimintavarmuus
Käyttöliittymän tiedot ja eri osat ovat helposti havaittavia.	Käyttöliittymän eri osat ja navigaatio ovat helppokäyttöisiä.	Käyttöliittymän toimintaa on helppoa ymmärtää.	Sisältöä voi käyttää erilaisilla ohjelmilla ja avustavilla tekniikoilla.
<ul style="list-style-type: none"> - Ei-tekstimuotoisella sisällöllä on vaihtoehtoinen kuvaava teksti, muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. - Aikasidonnaisella medialla on vastine. - Sisältö on muotoiltu niin, että se voidaan esittää yksinkertaisemmalla asetelulla sisällön siitä kärsimättä. - Kun tausta ja etuala erottuvat selkeästi toisistaan, on sisältöä helpompaa ymmärtää. 	<ul style="list-style-type: none"> - Näppäimistöllä voi käyttää kaikkea toiminnallisuutta. - Käyttäjillä on riittävästi aikaa lukea ja käyttää sisältöä. - Sisältö suunnitellaan niin, ettei se aiheuta sairauskohtauksia minkään tunnetun aistiärsytyksen vuoksi. - Käyttäjälle tarjotaan keinoja navigointiin, sisällön etsimiseen ja sijainnin selvittämiseen. - Käyttäjää helpotetaan mahdollistamalla toimintoja erilaisilla syötteillä näppäimistön lisäksi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Teksti on luettavaa ja ymmärrettävää. - Verkkosivut ovat ulkonäöltään ja toiminnaltaan ennakoitavissa. - Käyttäjää autetaan välttämään ja korjaamaan virheitä. 	<ul style="list-style-type: none"> - Yhteensopivuus nykyisten ja tulevien ohjelmien kanssa on maksimoitu mukaan lukien erilaiset avustavat tekniikat.

3.5 Esteettömyysdirektiivi

Esteettömyysdirektiivi laajentaa saavutettavuusvaatimuksia vuonna 2025 koskemaan myös muita kuin julkisia palveluja. Kyseessä on Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/882 tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista. Direktiivillä määritetään esteettömyyden vaatimuksia vammaisten henkilöiden kannalta keskeisille tuotteille ja palveluille. Direktiivissä säädetään vapautuksia mikroyrityksille. Esteettömyysvaatimukset tulevat koskettamaan muun muassa sähköisiä lukulaitteita ja sähkökirjoja, henkilömatkustamiseen liittyviä verkkosivustoja ja sähköisiä lippuja sekä verkkokauppaa. (Valtioneuvoston kanslia 2020, 1, hakupäivä 5.4.2021.)

Esteettömyysdirektiivi velvoittaa tuotteiden valmistajat suunnittelemaan ja valmistamaan tuotteet esteettömiksi. Tuotteiden maahantuoja voi tuoda markkinoille ainoastaan tuotteita, jotka täyttävät esteettömyysvaatimukset. Palveluntarjoajilla on velvollisuus varmistaa, että niiden palvelut täyttävät esteettömyysvaatimukset. (Direktiivit 2019, artikkelit 7, 9, 13, hakupäivä 5.4.2021.)

3.6 Design for All

European Institute for Design and Disability, EIDD, on tuonut esiin kaikille yhtäläisiä mahdollisuuksia jo ennen YK:n yleissopimusta vammaisten henkilöiden oikeuksista. Vuonna 2004 järjestö julkisti yleiskokouksessaan termin Design for All, DfA, suunnittelua kaikille. EIDD toteaa ihmisten monimuotoisuuden olevan Euroopassa suurempaa kuin koskaan aiemmin. Sairauksista ja loukkaantumisista selvittää paremmin, ja eri tavalla vammautuneita on enemmän. Design for All on suunnittelua ihmisten monimuotoisuudelle, sosiaaliselle osallisuudelle ja tasa-arvolle. (European Institute for Design and Disability 2004, hakupäivä 2.4.2021.)

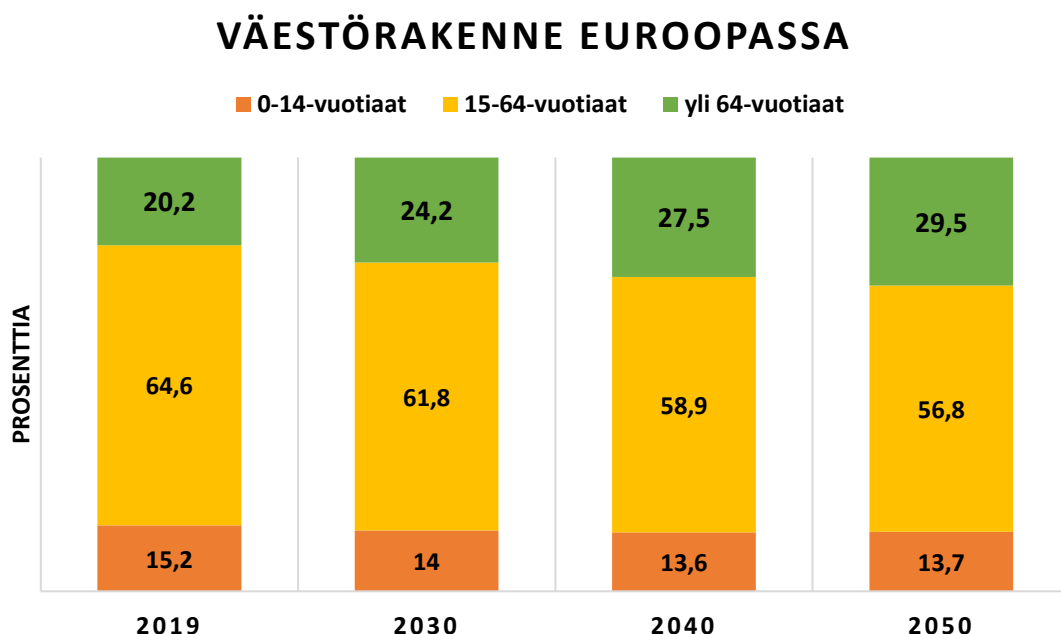
Design for All on käyttäjien erilaisuuden huomioiva suunnitteluprosessi. DfA-prosessi olisi hyvä ottaa toimintamalliksi kaikenlaisten toimintaympäristöjen, tuotteiden ja palveluiden suunnittelussa, koska kaikilla tulee olla samanlainen mahdollisuus osallistua sosiaalisiin, kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintoihin sekä opiskeluun ja työntekoon. DfA-suunnittelu tarkoittaa saavutettavuuden huomioimista tieto- ja viestintäteknologian yhteydessä. Kaikille sopiviksi suunnitellut ICT-palvelut ovat miellyttäviä kaikille käyttäjille, tarpeellisia 40 %:lle käyttäjistä ja välttämättömiä 10 %:lle käyttäjistä. (Design for All Foundation 2021, hakupäivä 2.4.2021.)

3.7 Saavutettavuus hyödyttää kaikkia

Saavutettavat verkkosivut ja -palvelut ovat helposti käytettävissä kaikille käyttäjille. Kun verkkosivujen rakenne ja toiminnallisuudet ovat loogisia, linkit ja painikkeet selkeästi erottuvia ja teksti helposti ymmärrettävää ja selkeäksi muotoiltua, on verkkosivua miellyttävää ja nopeaa käyttää.

Saavutettavuus ei koske vain marginaalista ryhmää, kuten vammaisia tai liikuntarajoitteisia. Suomessa saavutettavuutta tarvitsee yli 20 % väestöstä, reilut 1,2 miljoonaa henkilöä (Poutapilvi 2021, hakupäivä 3.4.2021). Saavutettavuudesta hyötyvät erityisesti henkilöt, joilla on jokin vamma tai toimintarajoite, joka tuo haasteita verkkosivujen käyttöön. Tällaisia vammoja ja rajoitteita ovat muun muassa näkövammot, kuulovammot, fyysiset ja motoriset rajoitteet, kognitiiviset vaikeudet, puhevammat ja neurologiset sairaudet. (Kehitysvammaliitto 2021a, hakupäivä 2.4.2021.)

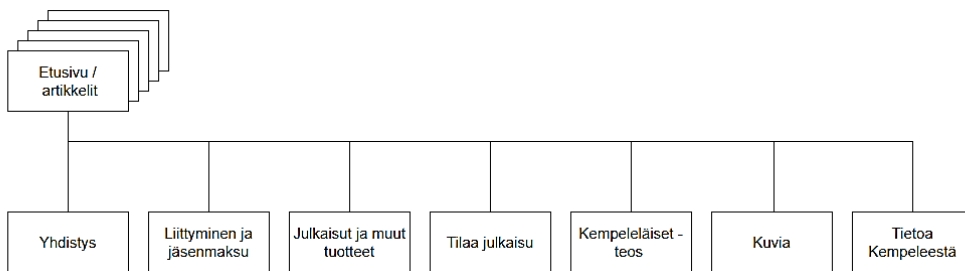
Suurin saavutettavuudesta hyötyvä ryhmä on ikäihmiset (Kuntaliitto 2021a, hakupäivä 2.4.2021). Ikääntyneiden osuus väestöstä kasvaa nopeasti Euroopassa. Kuvasta 2 huomataan, että joka neljäs Euroopan Unionin maiden kansalainen on yli 64-vuotias vuonna 2030. Ikääntyneiden osuus väestöstä on kasvussa.

KUVA 2. Eri ikäryhmien osuus Euroopan väestöstä vuosina 2019–2050 (Eurostat 2020, hakupäivä 2.4.2021)

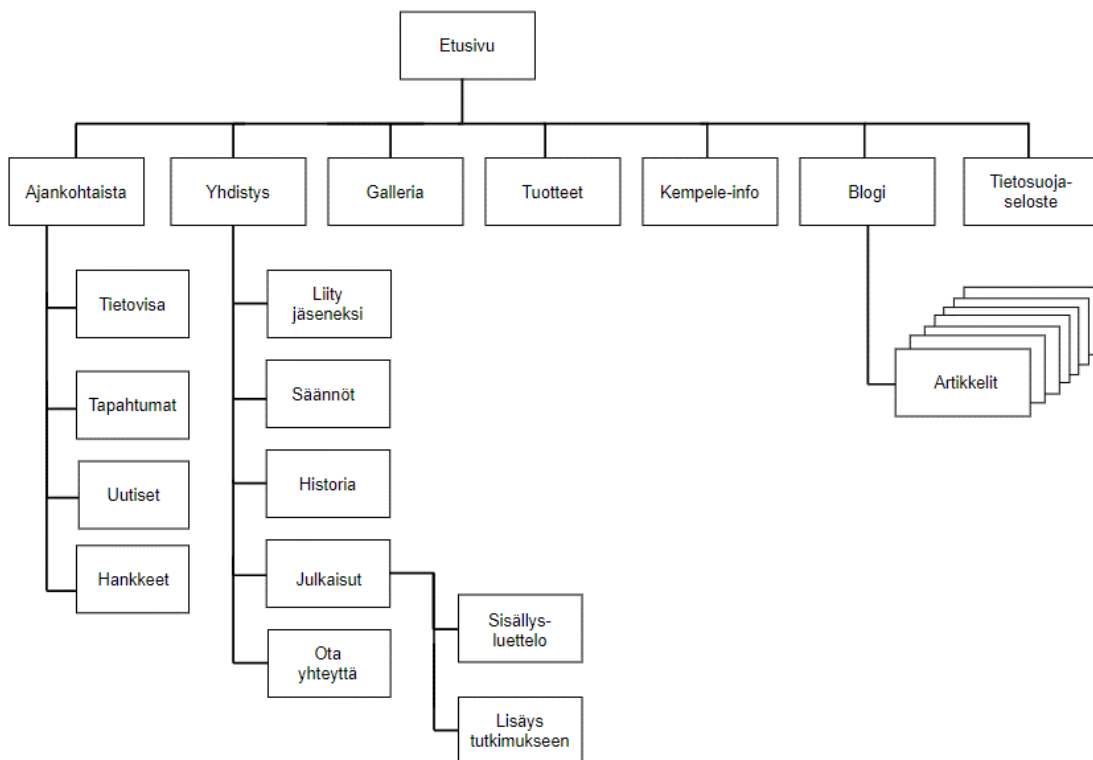
4 TYÖN SUUNNITTELU

Kempele-Seuran sivut Blogger-alustalla olivat yksinkertaiset, visuaalisesti vaatimattomat. Blogitekstit julkaistiin etusivulla. Kuvassa 3 on kuvattu sivuston sivukartta. Alasivuja ei ollut. Esimerkiksi seuran historiikin löytäminen on ollut vaikeahkoa, sillä se on sijainnut Yhdistys-sivulla muun yhdistystiedon ja yhdistyksen sääntöjen jälkeen. (Kempele-Seura ry 2021b, hakupäivä 3.5.2021.)

KUVA 3. Sivukartta Kempele-Seuran sivuista Blogger-alustalla

Kehittämistehtävässä Kempele-Seuran sivut suunniteltiin selkeiksi. Yhdistys halusi uusista sivuista monipuoliset, joten alasivuja on useita. Kuvassa 4 on kehittämistyön sivukartta.

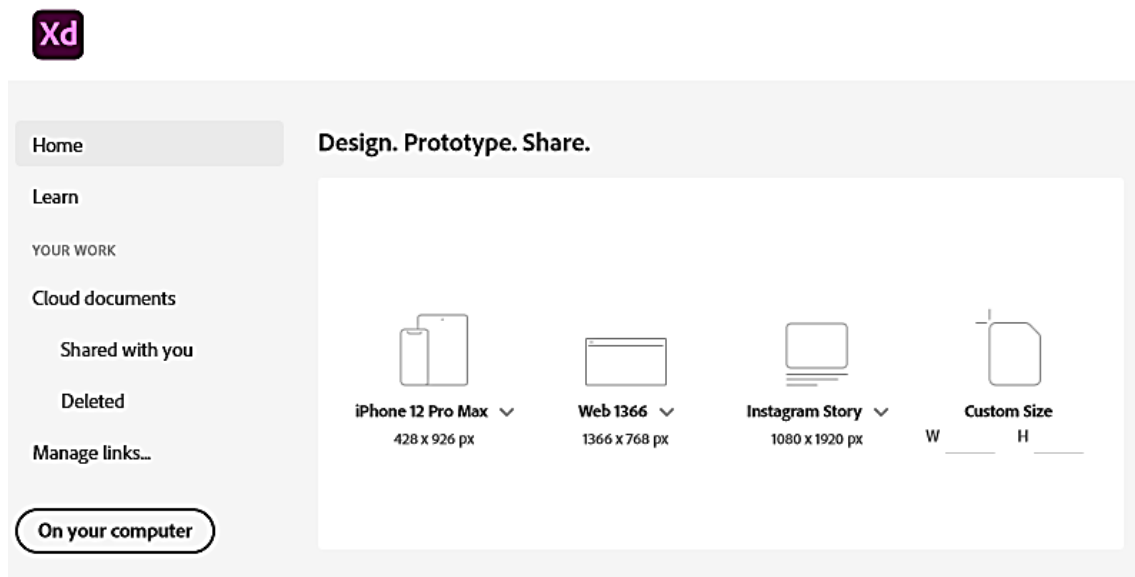

KUVA 4. Sivukartta: kehittämistehtävän sivurakenne

4.1 Adobe XD

Kehitystehtävän suunnittelussa käytettiin Adobe XD -sovellusta. Adobe XD on Adoben Creative Cloud -tuoteperheen suunnitteluohjelma. Se on tarkoitettu käyttöliittymien ja käyttäjäkokemusten suunnitteluun. Adobe Xd mahdollistaa käyttöliittymien prototyyppien testaamisen animaation avulla. Integraatio Creative Cloud -sovellusten, kuten Photoshopin ja Illustratorin, kanssa mahdollistaa resurssien hyödyntämisen myös Adobe XD:llä työskennellessä. (Purdila 2021, hakupäivä 7.4.2021.)

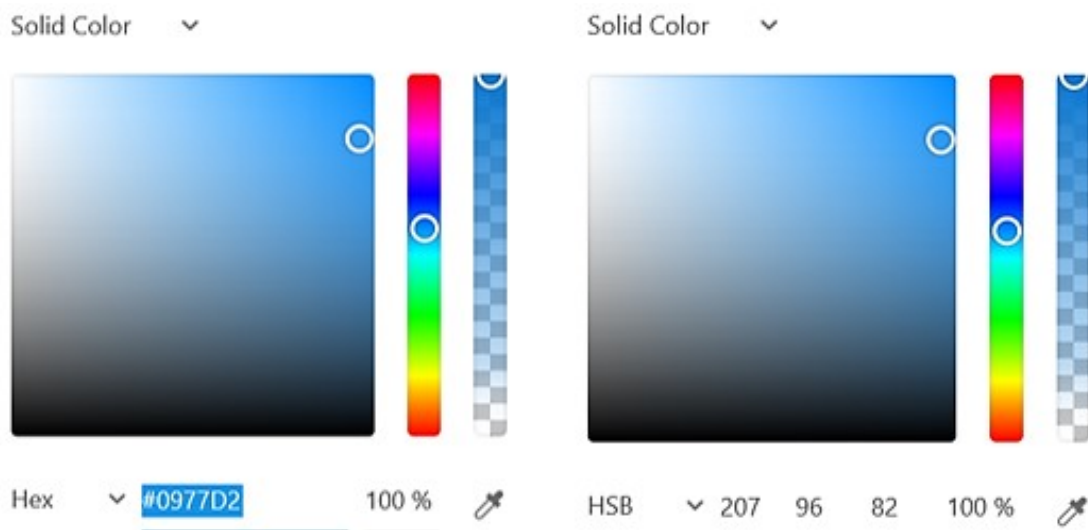
Kuvassa 5 on näkymä Adobe XD-sovelluksen käyttöliittymän etusivulta. Suunnittelutyö aloitetaan valitsemalla sopiva piirtoalusta. Sovelluksessa on useita valmiiksi säädettyjä piirtoalustan kokoja web- sekä mobiilisovellusten käyttöliittymien sekä sosiaalisen median julkaisujen suunnitteluun. Piirtoalustan kooksi on kehittämistehtävässä valittu 1 366 x 768 pikseliä.

KUVA 5. Adobe XD-sovelluksen käyttöliittymä. Kuvakaappaus sovelluksen etusivulta.

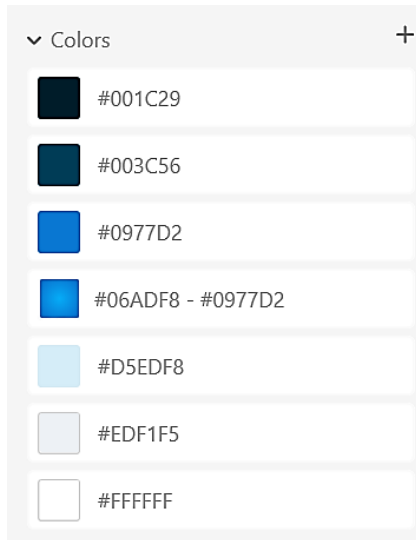
4.2 Värimaailma

Kun sivuston värimaailmaa suunniteltiin, lähtökohtana olivat Kempele-Seuran suunnitteleman laupapelin värit. Päävärinä pelissä on sininen. Seura on Facebook-päivityksessään julkaissut kuvan pelistä (Kempele-Seura ry 2019). ColorPick Eyedropper -sovelluksella kuvasta määriteltiin värin Hex-koodi. HEX-koodin avulla oikea väri etsittiin Adobe Xd -sovelluksen värivalitsimessa. Kuva 6 esittää värivalitsimessa sinisen värin HEX-koodina sekä HSB-arvoilla valittuna. HSB tulee sanoista *hue*, *saturation* ja *brightness* eli sävy, kylläisyys ja kirkkaus.

KUVA 6. Värin HEX-koodi ja HSB-arvot

Ensimmäinen piirtoalusta tehtiin tyylejä varten. Siihen suunniteltiin sivuston väripaletti sekä fontit. Kehittämistehtävässä käytettäväksi valittiin värejä, joilla on sama sävyn arvo harmonisen tunnelman luomiseksi. Kuva 7 esittää väripaletin värejä tallennettuina työn aineistoihin Adobe XD -sovelluksessa. Työssä käytettävät värit tallennettiin aineistoihin, joista niitä oli helppoa ottaa tarvittaessa käyttöön.

KUVA 7. Suunnittelutyön väripaletti tallennettuna työn aineistoihin Adobe XD -sovelluksessa

Valkoista käytettiin korostustekstin taustana. Siniharmaa valittiin sivun taustaväriksi. Kalpeaa vaaleansinistä käytettiin muun muassa kuvien varjona. Kirkas sininen oli korotusväri sekä headerin ja footerin väri. Tumma petrolinsininen oli tekstin väri. Mustaa käytettiin linkkien hover-väriä. Taulukossa 3 on esitetty väripaletin värien HEX-koodit ja HSB-arvot.

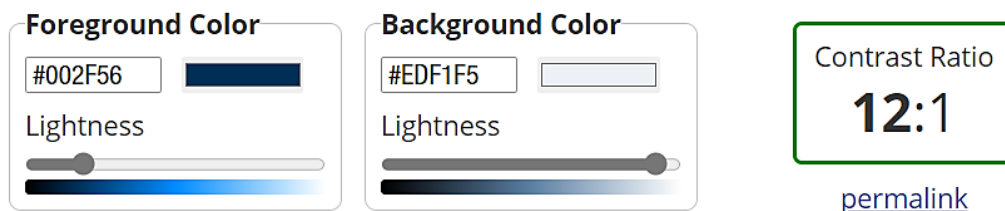
TAULUKKO 3. Kehitystyön väripaletin HEX-koodit ja HSB-arvot

väri	HEX-koodi	HSB-arvo
valkoinen	#FFFFFF	207 0 100
siniharmaa	#EDF1F5	207 3 96
vaaleansininen	#D5E8F8	207 14 97
sininen	#0977D2	207 96 82
petrolin sininen	#002F56	207 100 34
musta	#001729	207 100 16

Värien valinnassa oli tärkeää huomioida, että tekstin ja taustan välille muodostui riittävä kontrasti. WCAG 2.1 -saavutettavuusohjeistuksen tason AAA mukaan tekstin ja taustan välisen kontrastin tulee olla vähintään 7 : 1, ja suurikokoisella tekstillä suhdeluku on 4,5 : 1 (World Wide Web Consortium 2018, 1.4.6, hakupäivä 15.3.2021). Kontrastin määrittelyyn käytettiin WebAIM Contrast Checker -verkkosovellusta. Sovellus ilmoittaa suhdeluvun lisäksi, täyttääkö suhde WCAG-vaatimusten tasoja AA tai AAA tavallisessa tai suurikokoisessa tekstissä tai graafisissa objekteissa. Kuvassa 8 on näkymä Contrast Checker -sovelluksen käyttöliittymästä. Kuvassa näkyy suunnitelluissa käytetyt tekstin ja taustan värit sekä niiden kontrastin suhdeluku, joka on 12 : 1.

Contrast Checker

[Home](#) > [Resources](#) > Contrast Checker

Normal Text

WCAG AA: **Pass**
WCAG AAA: **Pass**

The five boxing wizards jump quickly.

Large Text

WCAG AA: **Pass**
WCAG AAA: **Pass**

The five boxing wizards jump quickly.

Graphical Objects and User Interface Components

WCAG AA: **Pass**

Text Input ✓

KUVA 8. WebAIM Contrast Checker -sovelluksen käyttöliittymä. Kuvakaappaus tekstin ja taustan välisen kontrastin tarkistuksesta.

WebAIM Contrast Checker on Web Accessibility In Mind -järjestön tarjoama verkkosovellus. Järjestö on voittoa tavoittelematon ja toimii saavutettavuuden asiantuntijana kansainvälisesti. Kotisivullaan järjestö ylläpitää maksutonta kontrastin tarkistamisen sovellusta. (Web Accessibility in Mind 2021, hakupäivä 10.4.2021.)

4.3 Fontit

WCAG 2.1 -saavutettavuusohjeistuksen mukaan tekstin tulee olla luettavaa (World Wide Web Consortium 2018, 3.1, hakupäivä 15.3.2021). Käytetty fontti sekä kirjainkoko vaikuttavat tekstin luettavuuteen. Ohjeistuksessa ei ole kuitenkaan tarkkaan määriteltyinä fontteja tai fontin kokoa. Pääteettömät sans serif -tyyliset fontit ovat useimmille selkeitä fontteja. Toisaalta päätteellisissä serif-tyylin fonteissa on etuna kirjainten osittain parempi tunnistettavuus. I-kirjain isolla kirjoitettuna ja L-kirjain pienellä kirjoitettuna saattavat mennä sekaisin sans serif -fonteissa. (Kehitysvammaliitto 2021b, hakupäivä 10.4.2021.)

Kuvassa 9 on näkymä Adobe XD -sovelluksen käyttöliittymästä, jossa piirtoalustalle tehtiin mallit otsikoista ja leipätekstistä. Fontit näkyvät myös aineistoihin tallennettuina. Otsikoissa ja leipätekstissä käytetty fontti on sans serif -tyylinen, selkeä Segoe UI -fontti. Korostustekstinä on Garamond -fontti.

KUVA 9. Suunnittelutyön fontit tallennettuina työn aineistoihin Adobe XD -sovelluksessa

4.4 Sivuston rakenne

Kehittämistyössä tavoiteltiin Kempele-Seuran sivustolle raikasta ja selkeää ilmettä. Sivuille suunniteltiin väljä rakenne. Adobe XD -sovelluksen marginaalien ja apuviivojen avulla eri elementtien asettelu ja kohdistaminen piirtopöydälle oli vaivatonta. Kuvassa 10 näkyvät piirtopöydän turkoosit marginaalit ja apuviivat. Kuvassa nähdään myös, miten sovellus auttaa kohdistamaan komponentteja ilmoittamalla etäisyyden ja näyttämällä samoja etäisyyksiä vaaleanpunaisena palkkina.

KUVA 10. Adobe XD:n käyttöliittymän näkymä. Sivun elementtien kohdistaminen.

Lyhyet kappaleet, väliotsikot ja tyhjä tila nopeuttavat sivujen silmäilyä ja lukemista. Tyhjä tila auttaa hahmottamaan sivun sisältöä ja erottamaan sivun eri elementit toisistaan. Tyhjää tilaa voi käyttää tehokeinona korostamaan otsikkoa tai logoa. (Virtanen 2020, hakupäivä 18.4.2021.)

Kuvissa 11 ja 12 nähdään suunnittelutyön etusivu kokonaisuudessaan Adobe XD:n piirtopöytänä. Tyhjää tilaa jätettiin otsikoiden ja kappaleiden ympärille. Tehokeinona käytettiin lainauksia blogikirjoituksista. Lainaukset sijoitettiin valkoiselle taustalle erottamaan sivun vaaleanharmaasta taustasta. Lainauksilla haluttiin tuoda tunnelmaa ja kuvastaa yhdistyksen paikallista profiilia.

Tervetuloa Kempele-Seuran sivuille

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi non magna elementum, lobortis justo ut, sollicitudin odio. Suspendisse est leo, fringilla vitae neque ac, lobortis lacinia nunc. Duis elit quam, imperdiet vel bibendum id, porttitor et dui. Praesent lacinia orci velit, vitae rhoncus felis vulputate id. Etiam euismod ex nisl, sit amet mollis turpis mattis et. Morbi metus massa, malesuada et imperdiet id, sagittis pretium velit. Vivamus dui nunc, vehicula non rutrum vel, tempor vitae dolor. Vivamus gravida elit vitae erat

RAKKAUDESTA KOTISEUTUUN

Keitä olemme

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi non magna elementum, lobortis justo ut, sollicitudin odio. Suspendisse est leo, fringilla vitae neque ac, lobortis lacinia nunc. Duis elit quam, imperdiet vel bibendum id, porttitor et dui. Praesent lacinia orci velit, vitae rhoncus felis vulputate id. Etiam euismod ex nisl, sit amet mollis turpis mattis et. Morbi metus massa,

[Liity jäseneksi](#)

Rautatieasema illalla

Kempele-Seuran toimintaa

Vivamus mattis nulla eget massa vestibulum aliquam. Vestibulum gravida ante ac nulla congue, vitae aliquet risus rutrum. Suspendisse sed consequat ipsum.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi non magna elementum, lobortis justo ut, sollicitudin odio. Suspendisse est leo, fringilla vitae neque ac, lobortis lacinia nunc. Duis elit quam, imperdiet vel bibendum id, porttitor et dui. Praesent lacinia orci velit, vitae rhoncus felis vulputate id. Etiam euismod ex nisl, sit amet mollis turpis mattis et. Morbi metus massa, malesuada et imperdiet id, sagittis pretium velit. Vivamus dui nunc, vehicula non rutrum vel, tempor vitae dolor. Vivamus gravida elit vitae erat aliquet, vel ultricies est auctor. Etiam convallis placerat nunc non efficitur. Duis vestibulum magna sapien, vitae tempus odio mattis eu. Mauris nisi nibh, luctus vel mauris at, eleifend convallis dolor.

Kotiseutumuseon maitolaituri,
kuva Mirva Karjalainen 2.7.2020

"TALKOOT OVAT OLLEET SUOSITTUJA JA YKSI KONKREETTINEN TAPA TEHDÄ KOTISEUTUTYÖTÄ YHDESSÄ"

Tapahtumat

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi non magna elementum, lobortis justo ut, sollicitudin odio. Suspendisse est leo, fringilla vitae neque ac, lobortis lacinia nunc. Duis elit quam, imperdiet vel bibendum id, porttitor et dui. Praesent lacinia orci velit, vitae rhoncus felis vulputate id. Etiam euismod ex nisl, sit amet mollis turpis mattis et. Morbi metus massa, malesuada et imperdiet id, sagittis pretium velit. Vivamus dui nunc, vehicula non rutrum vel, tempor vitae dolor. Vivamus gravida elit vitae erat aliquet, vel

Tapahtumat

Kulttuuripyöräilyllä Kempeleessä

"SIINÄPÄ SE PARITUNTINEN KULUI KUIN SIIVILLÄ"

Hankkeet

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi non magna elementum, lobortis justo ut, sollicitudin odio. Suspendisse est leo, fringilla vitae neque ac, lobortis lacinia nunc. Duis elit quam, imperdiet vel bibendum id, porttitor et dui. Praesent lacinia orci velit, vitae rhoncus felis vulputate id. Etiam euismod ex nisl, sit amet mollis turpis mattis et. Morbi metus massa,

Hankkeet

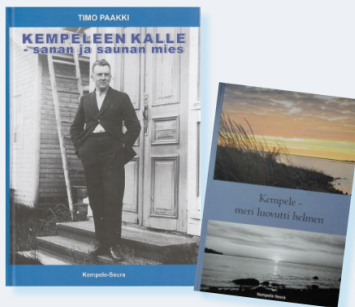

Video-opastuksen kuvausta Kempeleen kotiseutumuseolla.

"KOTISEUTUMUSEO ON AIDOSTI PAIKALLINEN, SE TARJOAA MEILLE YHTEISÖLLISYYTTÄ JA MAAPERÄÄ KASVATTAA JUURET KEMPELEESEEN"

Julkaisut ja tuotteet

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi non magna elementum, lobortis justo ut, sollicitudin odio. Suspendisse est leo, fringilla vitae neque ac, lobortis lacinia nunc. Duis elit quam, imperdiet vel bibendum id, porttitor et dui. Praesent lacinia orci velit, vitae rhoncus felis vulputate id. Etiam euismod ex nisl, sit amet mollis turpis mattis et. Morbi metus massa, malesuada et imperdiet id, sagittis pretium velit. Vivamus dui nunc, vehicula non rutrum vel, tempor vitae dolor. Vivamus gravida elit vitae erat aliquet, vel ultricies est auctor. Etiam convallis placerat nunc non efficitur. Duis vestibulum magna sapien, vitae tempus odio mattis eu. Mauris nisi nibh, luctus vel mauris at, eleifend convallis dolor.

©Kempele-Seura ry, 2021

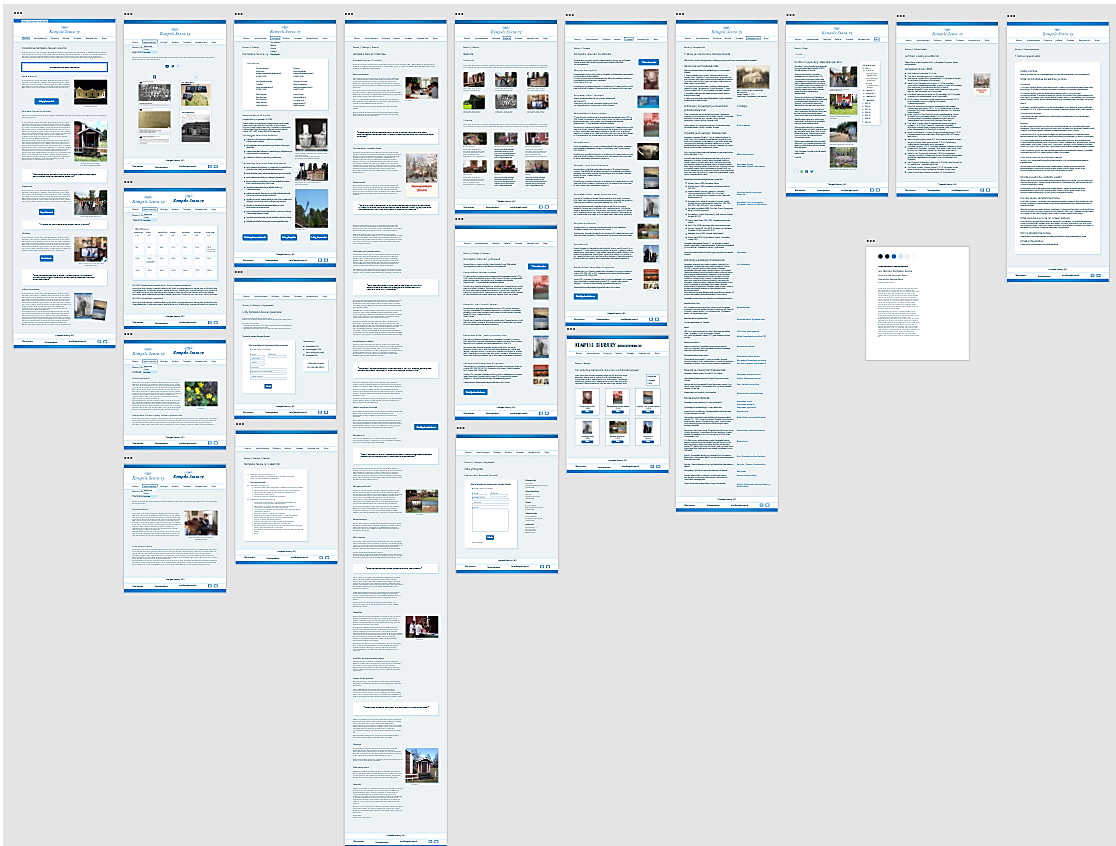
Tilaa tuotteita

Tietosuojaoseloste

info@kempele-seura.fi

Kuvassa 13 nähdään kaikki valmiiksi suunnitellut piirtopöydät. Piirtopöytien pohjalta oli vaivatonta lähteä toteuttamaan itse sivustoa.

KUVA 13. Kuvakaappaus Adobe XD -käyttöliittymästä. Suunnittelutyön piirtopöydät valmiina toteuttaviksi.

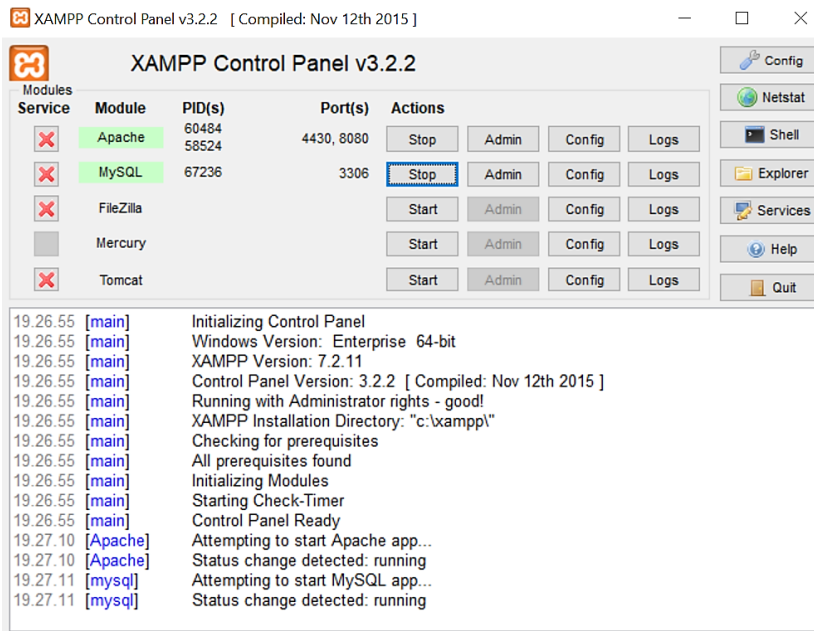
5 TOTEUTUS

Sivut päätettiin rakentaa ensin paikallisesti tietokoneelle XAMPP-ohjelmistolla. Ylläpitoa helpottamaan Kempele-Seuran sivusto toteutettiin WordPress-sisällönhallintajärjestelmällä käyttäen Elementor-lisäosaa.

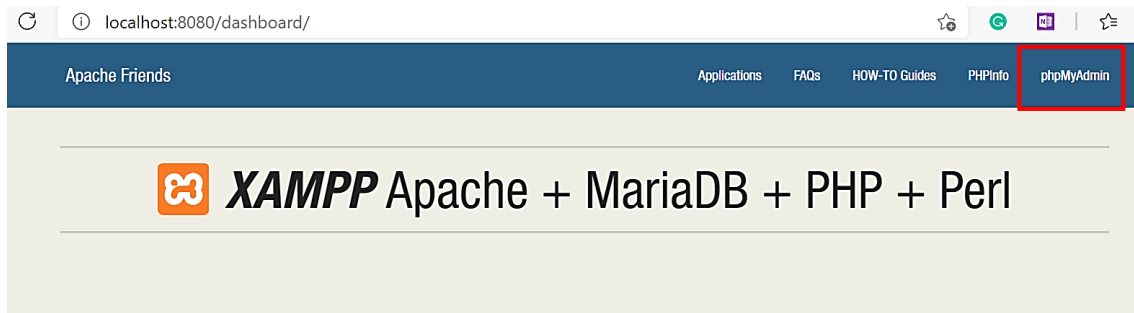
5.1 XAMPP

Verkkosivuja voidaan kehittää paikallisesti tietokoneella, ennen kuin ne siirretään webhotelliin. Tällöin tietokoneelle tulee ensin asentaa tarpeelliset ohjelmistot. Paikallisen kehittämisen etuna on alkuvaiheen kehitystyössä tarvittava yksityisyys. Sivuja voi rauhassa testata ja kehittää, ennen kuin ne julkaistaan. Kehitysvaiheessa ei tarvitse maksaa vielä palvelimen käytöstä. Kehittämistehtävässä palvelimena käytettiin XAMPP-ohjelmaa, joka on ilmainen avoimen lähdekoodin ohjelmapaketti. Sen nimi muodostuu sanoista X (cross-platform), Apache, MySQL, PHP ja Perl. Se siis sisältää Apache-palvelinohjelmiston, PHP- ja Perl-ohjelmointikielien sekä MySQL -tietokantaohjelmiston. (Morris 2021, hakupäivä 24.4.2021.)

Kuvassa 14 on kuvattu XAMPP-ohjelmiston ohjauspaneelia. Aluksi XAMPP:ssa käynnistettiin Apache- ja MySQL-ohjelmistot. Palvelimelle saatiin yhteys kirjoittamalla selaimen osoitekenttään palvelimen nimi: **localhost:8080**, jolloin XAMPP:n käyttöliittymä avautui. Kuvassa 15 on XAMPP:n käyttöliittymä selaimella avattuna. Tietokantaohjelmistoon päästiin valitsemalla phpMyAdmin-painike sivun oikeasta yläkulmasta. (Morris 2021, hakupäivä 24.4.2021.)

KUVA 14. XAMPP-ohjauspaneeli. Apache ja MySQL on käynnistetty.

Welcome to XAMPP for Windows 7.2.11

You have successfully installed XAMPP on this system! Now you can start using Apache, MariaDB, PHP and other components. You can find more info in the FAQs section or check the HOW-TO Guides for getting started with PHP applications.

XAMPP is meant only for development purposes. It has certain configuration settings that make it easy to develop locally but that are insecure if you want to have your installation accessible to others. If you want have your XAMPP accessible from the internet, make sure you understand the implications and you checked the FAQs to learn how to protect your site. Alternatively you can use WAMP, MAMP or LAMP which are similar packages which are more suitable for production.

Start the XAMPP Control Panel to check the server status.

KUVA 15. XAMPP-käyttöliittymä. Tietokantaohjelmisto käynnistyy phpMyAdmin-painikkeesta.

WordPress tarvitsee tietokannan, ja se luotiin phpMyAdmin-ohjelmalla. Kuvassa 16 luodaan uusi tietokanta, wpkempel. Kuvassa 17 tietokannalle lisätään käyttäjätili, wpkempel ja salasana. Käyttäjälle annettiin myös käyttöoikeudet wpkempel-tietokantaan. (WordPress 2021, hakupäivä 25.4.2021.)

Tietokannat

 Luo tietokanta

KUVA 16. wpkempel-tietokanta luodaan phpMyAdmin-ohjelmalla

Add user account

Kirjautumistiedot

User name:	<input type="text" value="Käytä tekstikenttää:"/>	<input type="text" value="wpkempel"/>
Host name:	<input type="text" value="Paikallinen"/>	<input type="text" value="localhost"/>
Salasana:	<input type="text" value="Käytä tekstikenttää:"/>	<input type="password" value="....."/> Strength: Vahva
Kirjoita uudelleen:	<input type="password" value="....."/>	
Authentication Plugin	<input type="text" value="Native MySQL authentication"/>	
Keksi salasana:	<input type="button" value="Keksi"/>	<input type="text"/>

KUVA 17. Tietokannalle luodaan käyttäjätili.

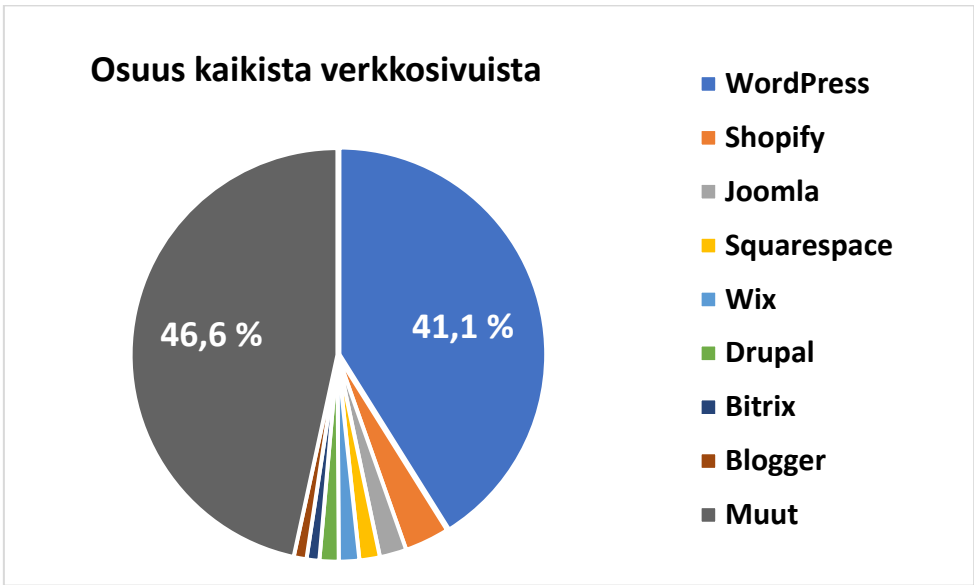

5.2 WordPress

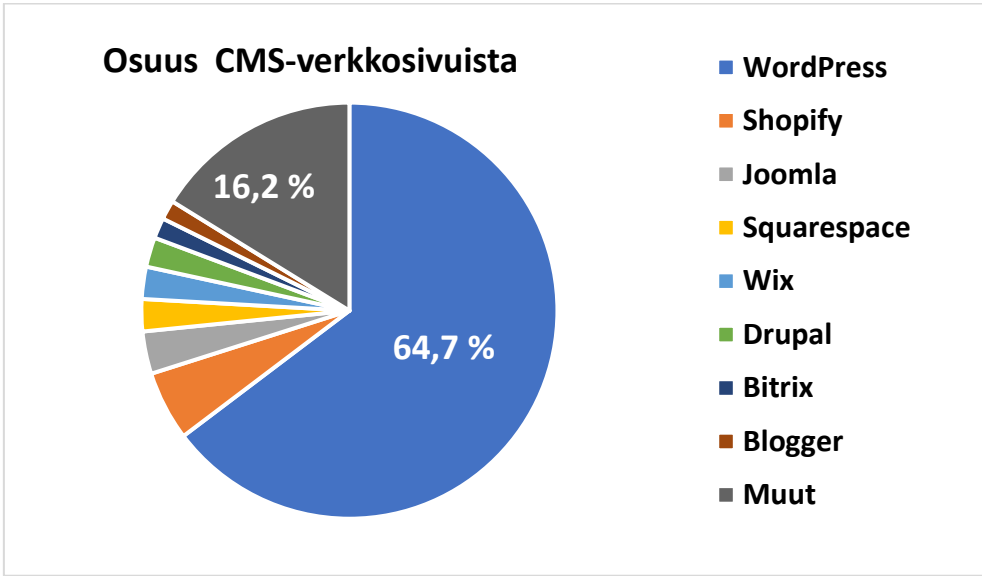
WordPress on sisällönhallintajärjestelmä, englanniksi content management system, CMS. CMS on sovellus, jolla voi luoda, hallinnoida ja muokata sisältöä internetsivuilla, ilman että käyttäjä tarvitsee erityistä teknistä tietämystä asiasta. Sisällönhallintajärjestelmä koostuu kahdesta pääosasta, joista toinen on erikoistunut sisällön hallintaan ja toinen sisällön jakeluun. Sisällönhallinta mahdollistaa sisällön lisäämisen ja muokkaamisen. Sisällönjakelu hoitaa back endin eli näkymättömissä tapahtuvan prosessin, jossa sisältö varastoidaan sekä tehdään näkyviksi sivun vierailijoille. (Kinsta 2021a, hakupäivä 20.4.2021.)

WordPress on kehitetty lähes 20 vuotta sitten bloggaukseen. Vuonna 2002 Matt Mullenweg ja Mike Little alkoivat työstää uutta alustaa suosittuun b2/cafelog-ohjelmiston pohjalta, kun ohjelman kehittäjät olivat jo luopuneet sen päivittämisestä. WordPressin ensimmäinen versio julkaistiin vuonna 2003. WordPressin alkuvuosien taipaletta helpotti samaan aikaan tapahtunut bloggaajien suosiossa olleen Moveable Typen hinnoittelumuutos. Moveable Type menetti alan harrastajien kannatusta, ja WordPress puolestaan herätti suurta kiinnostusta helppokäyttöisenä ja joustavana blogialustana. Myös toimintaperiaatteen muutos vauhditti suosiota: Moveable Type oli lisensoitu, kun taas WordPress avautui yhteisölleen ja mahdollisti käyttäjille omien lisäosien kehittämisen. (WPBeginner 2019; Kinsta 2021b, hakupäivä 23.4.2021.)

WordPress on maailman eniten käytetty sisällönhallintajärjestelmä. Yli 40 % maailman verkkosivusta on tehty WordPressillä. Kuvassa 18 on kuvattu sisällönhallintajärjestelmien osuutta maailman kaikista verkkosivuista. Sisällönhallintajärjestelmää käyttävistä verkkosivuista lähes 65 % käyttää WordPressiä. Kuvassa 19 on kuvattu sisällönhallintajärjestelmien markkinaosuuksia. (W3Techs 2021, hakupäivä 20.4.2021.)

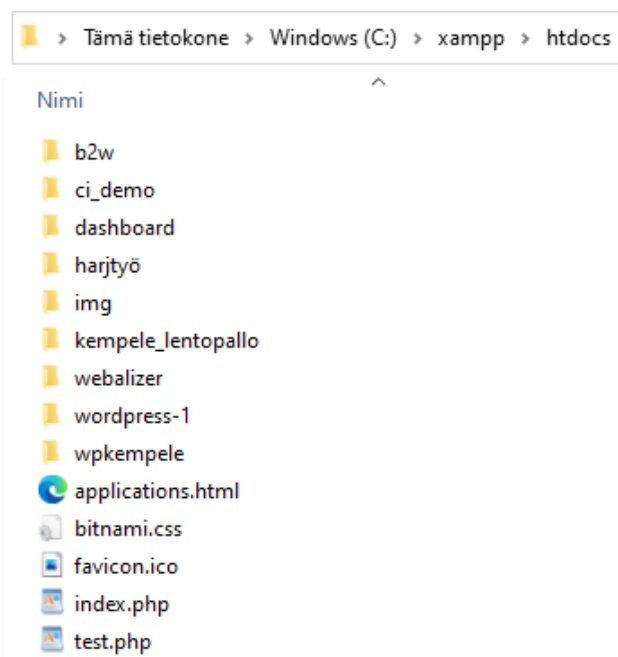
KUVA 18. Sisällönhallintajärjestelmien osuus verkkosivuista (W3Techs 2021, hakupäivä 20.4.2021)

KUVA 19. Sisällönhallintajärjestelmien markkinaosuudet (W3Techs 2021, hakupäivä 20.4.2021)

WordPressin valtavaa menestystä selittävät muutamat perusasiat. Se on ilmainen, joten sen ydinohjelman voi vapaasti ladata. Se on vapaan lähdekoodin ohjelmisto, joten kuka tahansa voi edelleen kehittää siihen teemoja ja lisäosia. Niinpä perusohjelmaa täydentämään löytyykin valtavasti lisäosia, jotka mahdollistavat erilaisia toiminnallisuuksia. Tuhansilla valmiilla teemoilla saa sivuston ulkonäöstä mieluisan vähällä vaivalla. Osa niistä, samoin kuin lisäosista, on ilmaisia, ja monet ovat maksullisia. Vaikka WordPress aloittikin blogiohjelmistona, se soveltuu erittäin monen tyyppisten sivustojen pohjaksi. Verkkosivustolle tärkeää hakukonenäkyvyyttä saa helposti hakukoneoptimointiin erikoistuneiden lisäosien avulla. Tärkeä seikka on myös WordPressin taustayhteisö. Sen tuhanneet vapaaehtoiset ovat niin käyttäjien kuin kehittäjien tukena neuvomassa ja opastamassa. (Leary 2021, hakupäivä 23.4.2021.)

Kehittämistehtävässä Wordpress.org-sivustolta ladattiin maksuton WordPress-tiedostopaketti. WordPress-paketti purettiin XAMPP-kansiossa sijaitsevaan htdocs-kansioon. Purettu purettu WordPress-kansio on nimetty kuvassa 20 uudelleen nimellä wpkempele.

KUVA 20. WordPress-paketti purettuna htdocs-kansioon nimellä wpkempele

WordPress-asennusohjelma suoritettiin kirjoittamalla selaimen osoitekenttään asennuskripti: **http://localhost:8080/wpkempele/wp-admin/install.php**. Ohjelman käyttämäksi kieleksi valittiin suomi. WordPressille annettiin sen pyytämät tietokantaan sekä sivustoon liittyvät tiedot, minkä jälkeen asennusohjelma käynnistyi. Kuvassa 21 on WordPressin asennusnäkyminen. Kun WordPress ilmoitti asennuksen onnistuneen, päästiin kirjautumaan sisään. Sisäänkirjautumissivun osoite paikallisella palvelimella oli **http://localhost:8080/wpkempele/wp-login.php**. (WordPress 2021, hakupäivä 25.4.2021.)

Tervetuloa

Tervetuloa kuuluisaan viiden minuutin WordPress-asennukseen! Täytä alla olevat tiedot ja pääset käyttämään maailman laajennettavinta ja tehokkainta henkilökohtaista julkaisualustaa.

Tarvittavat tiedot

Anna aluksi seuraavat tiedot. Älä huolehdi, voit kyllä muuttaa niitä myöhemmin.

Sivuston otsikko

Käyttäjätunnus

Käyttäjätunnuksissa hyväksyttävissä merkkejä ovat kaikki alfanumeeriset merkit, välilyönti, alaviiva, väliviiva, piste ja @-merkki.

Salasana

Tärkeää: Tarvitset tätä salasanaa kirjautuaksesi sisään. Ota se talteen turvalliseen paikkaan.

Sähköpostiosoitteesi:

Varmista sähköpostiosoitteesi ennen kuin siirryt seuraavaan vaiheeseen.

Hakukonenäkyvyys

Kiellä sivuston näkyminen hakukoneissa

On hakukoneista kiinni, noudattavatko ne tätä kieltoa.

KUVA 21. WordPressin asennusnäkyminen

5.3 Elementor

Elementor on WordPressin sivunrakentajalisäosa. Sivunrakentaja on visuaalinen työkalu verkkosivun layoutin suunnitteluun ja muotoiluun. Komponenteilla sivulle saadaan tehtyä responsiivinen ruudukkorakenne, johon vimpaimia ja elementtejä siirretään drag and drop -toiminnolla. Sivunrakentajassa pääsee tekemään muutokset suoraan front end -näkyvässä, joten suunnittelijalla on koko ajan hyvä käsitys sivun ulkoasusta. (Nimesh 2015, hakupäivä 24.4.2021.)

Sivunrakentajat ovat olleet WordPressin vastaus tee-itse-palveluille, joilla on ollut helppoa rakentaa visuaalisesti näyttävät sivut ilman teknistä osaamista. Nämä palvelut ovatkin paljastaneet WordPressin aiemman heikkouden. WordPressiä käytettäessä sivuston layout riippuu aina käytetystä teemasta, ja sivun ulkonäön kustomointi ei ole ollut helppoa ilman asiantuntemusta. (Vourvachis 2019, hakupäivä 24.4.2021.)

Elementorin ilmaisversiossa on monia ominaisuuksia sekä vimpaimia ja valmiita malleja. Pro-versiolla saa sivunrakentajan täydet ominaisuudet, kuten teemanrakentajan ja yli 200 valmista mallia. Maksullinen pro-lisenssi on hinnoiteltu sen mukaan, kuinka monella sivustolla sitä käytetään. Taulukossa 4 on esitetty Elementor Pro -lisenssin hinnoittelua. (Elementor 2021a, hakupäivä 24.4.2021.)

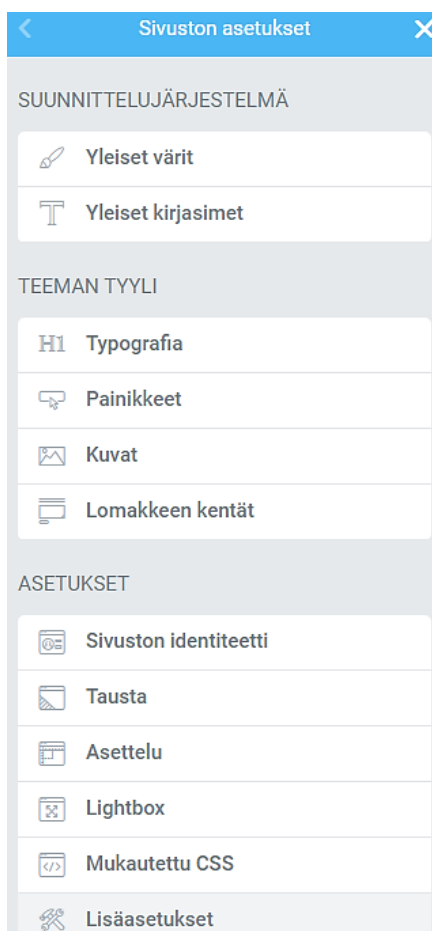
TAULUKKO 4. Elementor pro -lisenssin hinnoittelu (Elementor a, hakupäivä 24.4.2021)

Lisenssin nimi	Essential	Advanced	Expert	Studio	Agency
hinta/vuosi	49 \$	99 \$	199 \$	499 \$	999 \$
käyttäjätuen vastausaika	1 vrk 1 jäsenelle	1 vrk 1 jäsenelle	1 vrk 1 jäsenelle	VIP tuki, live chat 5 jäsenelle	VIP tuki, live chat 10 jäsenelle
muuta			Elementor Experts -verkosto	Elementor Experts -verkosto	Elementor Experts -verkosto

Elementor-sivunrakentajaa käytettäessä suositeltavin ulkoasun teema on Hello Elementor, joka on parhaiten yhteensopiva sivurakentajan kanssa. Teema on kevytrakenteinen eikä sisällä juuri lainkaan valmiita muotoiluja. (Elementor 2021b, hakupäivä 25.4.2021.)

Kehitystehtävässä Hello Elementor -teema otettiin käyttöön. WordPressin Lisäosat-välilehdellä laddattiin Elementor-lisäosa, josta otettiin käyttöön Pro-versio.

Elementorissa sivuston asetuksiin tallennettiin sivustolla käytettävät värit ja fontit sekä typografian asetukset. Kuvassa 22 on sivuston asetusten näkymä Elementorissa.

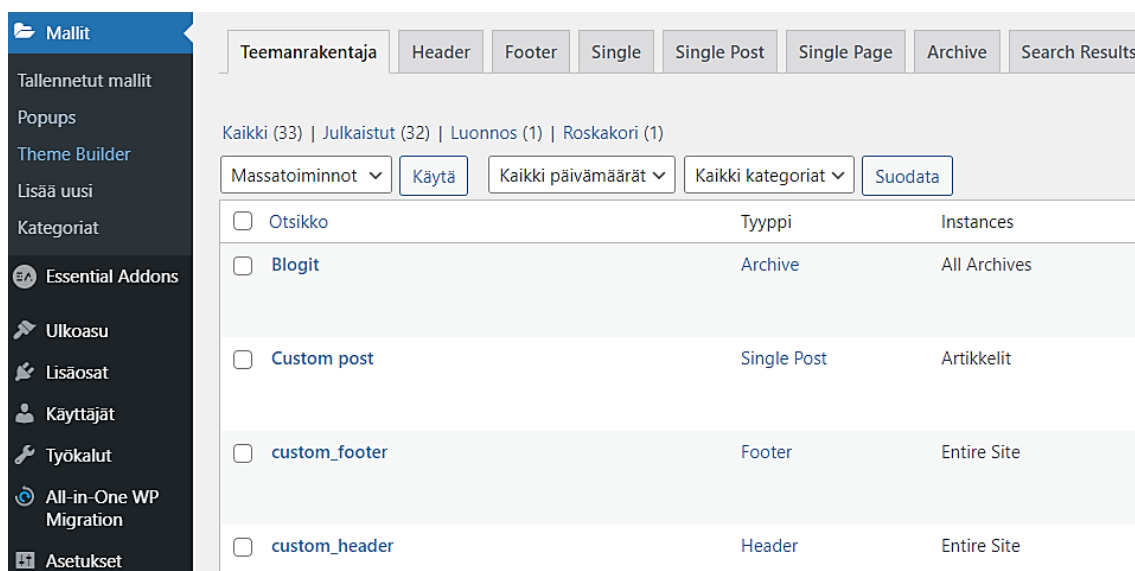
KUVA 22. Sivuston asetukset Elementorissa

Elementor-sivunrakentajan Theme Builder -toiminnolla tehtiin ensimmäiseksi sivuston header- ja footer-elementit. Kuvassa 23 on Elementorin käyttöliittymä. Vasemman reunan valikosta siirrettiin vimpaimia halutuille alueille Adobe XD:llä tehdyn suunnitelman mukaisesti.

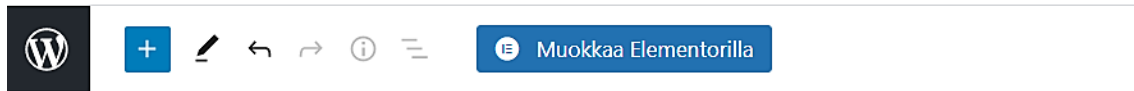
KUVA 23. Elementorin käyttöliittymä. Headerin muokkaus.

Teemanrakentajaa käytettiin myös artikkelisivun ja blogiarkistosivun luontiin. Kuvassa 24 on näkymä WordPressin käyttöliittymästä. Elementorin Mallit-kansio ja teemanrakentaja ovat valittuna. Elementorilla tehtiin erilaisiin tarkoituksiin useita elementtejä, jotka tallennettiin malleiksi.

KUVA 24. WordPress-käyttöliittymä. Elementor-teemanrakentajaan tehtyjä teemoja.

Sivut luotiin normaalisti WordPressin toiminnolla, jolloin sivu avautui WordPress-muokkaimessa. Kuvassa 25 on näkymä uudesta sivusta WordPress-muokkaimessa. Elementoriin siirryttiin Muokkaa Elementorilla -painikkeella.

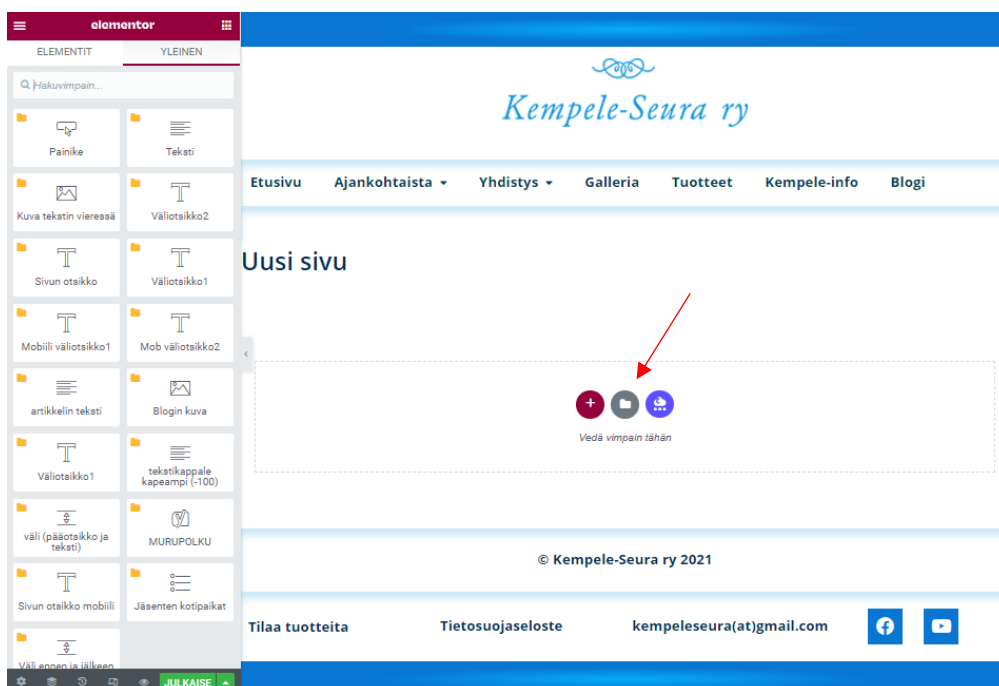

Uusi sivu

Aloita kirjoittaminen tai kirjoita / valitaksesi lohkon

KUVA 25. Uusi sivu WordPress-muokkaimen näkymässä. Elementoriin siirrytään painikkeella.

Kuvassa 26 on näkymä uudesta sivusta Elementorin käyttöliittymässä. Valmiiksi muotoiltuja vimpaimia on tallennettu valikkoon globaaleiksi vimpaimiksi, jolloin niitä oli helppoa hyödyntää eri sivuilla. Drag and drop -toiminnolla raahattiin sivun otsikko -vimpain sekä muut sopivat vimpaimet muokkausalueelle. Omien mallien kansio on merkitty punaisella nuolella. Sieltä liitettiin omia valmiita elementtejä sivulle.

KUVA 26. Uusi sivu Elementorin käyttöliittymässä. Valikossa on globaaleja vimpaimia.

5.4 Verkkotunnus

Verkkotunnus on kyseessä olevan verkkosivuston osoite. Käytännössä verkkotunnus edustaa sivuston varsinaista osoitetta eli Internet Protocol -osoitetta. IP-osoite on uniikki numerosarja, jolla tietokone tunnistetaan ja jonka mukaan palvelimet ohjaavat käyttäjän tietylle sivustolle. Domain Name System, DNS, on protokolla, jossa verkkotunnus toimii linkkinä oikeaan IP-osoitteeseen. Verkkotunnukset kehitettiin edustamaan IP-osoitteita, sillä numerosarjoina IP-osoitteet ovat hankalasti muistettavia. (Thomas 2020, hakupäivä 24.4.2021.)

Verkkotunnukseksi päätettiin hakea tunnusta Kempele-Seura.fi. Verkkotunnuksen voi yleensä hakea verkkosisäntöintipalvelulta. (Traficom 2019, hakupäivä 26.4.2021).

5.5 Webhotelli

Kun verkkosivu luodaan internetiin, tulee sen tiedostot ja tietokannat tallentaa palvelimelle. Käytännöllisintä on vuokrata palvelintila verkkosisäntöintipalvelulta. Verkkosisäntöinnistä käytetään yleisesti englanninkielistä termiä web hosting ja webhotelli. Palveluntarjoajalla on palvelimia sekä muuta tarvittavaa tekniikkaa sekä asiantuntemusta verkkosisäntöintiin. (Website.com 2021, hakupäivä 24.4.2021.)

Webhotellia valitessa tehtiin vertailua. Taulukkoon 5 on kerätty Kempele-Seuran tarpeisiin sopivia webhotellipaketteja viideltä palveluntarjoajalta. Tiedot on kerätty 12.10.2020. Webhotelleissa on hintaeroja sekä sisältöeroja. SSL-sertifikaatti sisältyi lähes kaikkiin webhotellipaketteihin. Merkittäviä eroja oli levytilan suuruudessa sekä liikennemäärissä. Domainhotellin Kolmen tähden -webhotellipaketti oli vertailuista selkeästi edullisin sekä ominaisuuksiltaan laajin. Palveluntarjoajaksi valittiin Domainhotelli. (Louhi 2020, hakupäivä 12.10.2020; Zoner 2020, hakupäivä 12.10.2020; Domainhotelli 2020, hakupäivä 12.10.2020; Hostingpalvelu 2020, hakupäivä 12.10.2020; Nethost 2020, hakupäivä 12.10.2020.)

TAULUKKO 5. Webhotellivertailu (Louhi 2020; Zoner 2020; Domainhotelli 2020; Hostingpalvelu 2020; Nethost 2020, hakupäivä 12.10.2020)

Palveluntarjoaja, webhotellin nimi	LOUHI perus	ZONER sopiva	DOMAIN- HOTELLI * * *	HOSTING- PALVELU perus	NETHOST WordPress
levytila Gt	5	6	25	4	1
liikenne Gt/kk	60	50	250	80	8
s-postilaatikot	20	10	25	10	5
hinta/vuosi	87,84 €	162,24 €	50,00 €	130,80 €	72,00 €
domain/vuosi	18,60 €	14,88 €	9,00 €	15,00 €	15,00 €
SSL-sertif. /vuosi	0	0	0	0	29,00 €
vuosi yhteensä	106,44 €	177,12 €	59,00 €	145,80 €	116,00 €

Kun webhotelli oli valittu, tilattiin sopiva hotellipaketti sekä domain eli verkkotunnus. Webhotellin hallintapaneeliin kirjauduttiin palveluntarjoajan ohjeiden mukaisesti. Domainhotellin webhotelleissa on käytössä asennusta helpottava Klik-asennusohjelma. Kuvassa 27 on webhotellin asennusohjelmalla asennettavissa olevat ohjelmat. Asennusohjelmalla WordPressin perustiedostot asennettiin webhotelliin.

[Klik -Asennusohjelma](#)

Omat ohjelmat (1)

Kempele-Seura ry

Suosittelut ohjelmat

phpBB
keskustelupalsta

PrestaShop
verkkokauppa

Magento
verkkokauppa

WordPress
blogi

Joomla
portaali

Drupal
sisällönhallinta

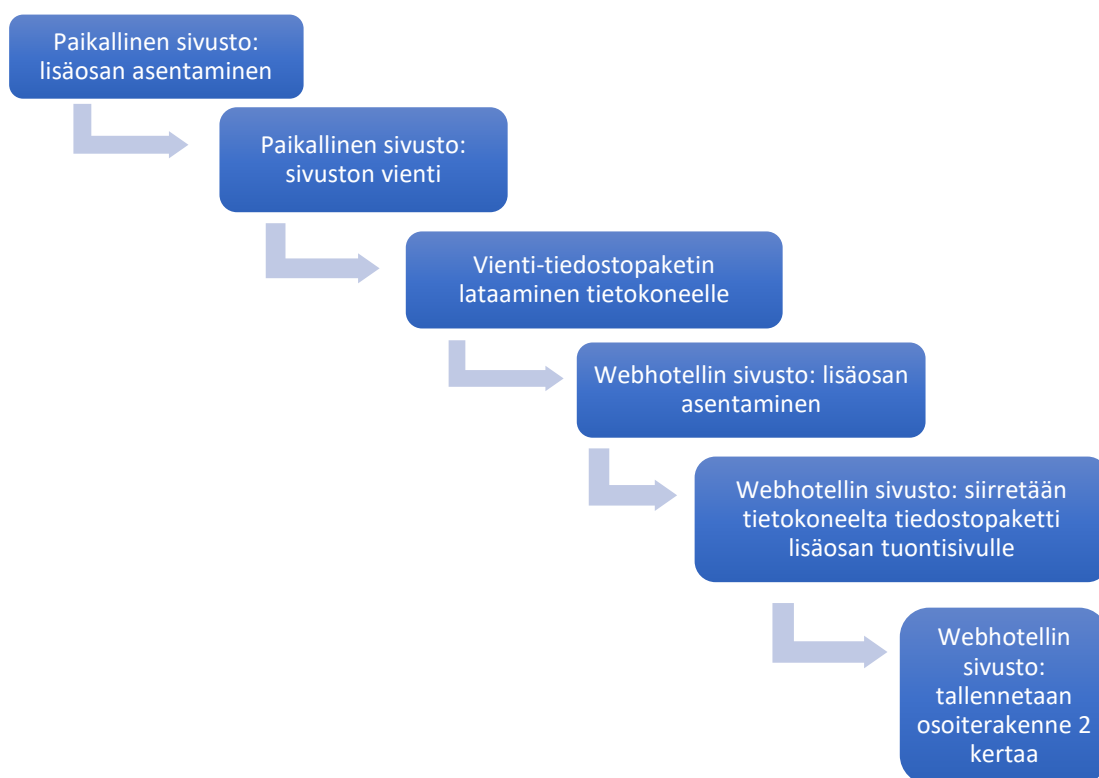
MediaWiki
wiki

KUVA 27. Webhotellin hallintapaneelissa Klik-asennusohjelmalla asennettavissa olevat ohjelmat

5.6 Sivuston siirtäminen webhotelliin

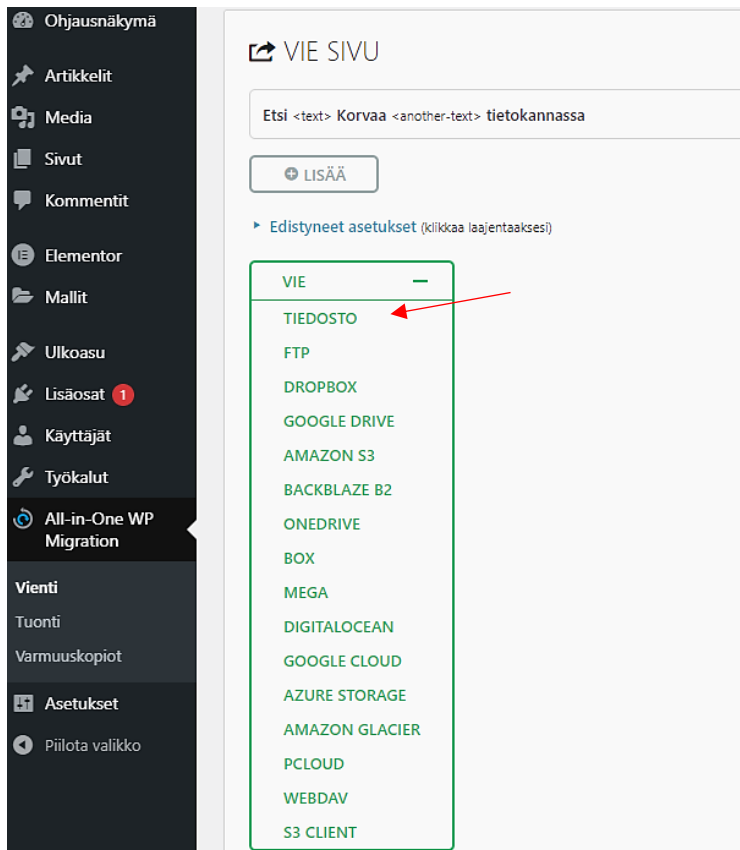
WordPress-sivuston siirtämiseen paikalliselta palvelimelta webhotelliin on helpointa käyttää siihen tarkoitettua WordPressin lisäosaa. Sivusto voidaan siirtää myös manuaalisesti. Tällöin siirretään WordPress-tiedostot sekä tietokanta. Erityisesti tietokannan siirtämiseen liittyy monia vaihteita, ja virheiden sattuessa niiden korjaaminen on työlästä. (Bartley 2020, hakupäivä 26.4.2021.) WordPress-sivuston siirtämiseen erikoistuneita lisäosia on tarjolla useita. Joitakin lisäosista voi käyttää myös varmuuskopiointiin. Osa lisäosista edellyttää, että WordPressin perustiedostot on ensin asennettu uuteen sijaintiin. Osa lisäosista on maksullisia, osalla on ilmaisia versioita pienten sivustojen siirtämiseen. (WPBeginner 2020, hakupäivä 27.4.2021.)

Kempele-Seuran sivujen siirto paikalliselta palvelimelta webhotelliin tehtiin All-in-One WP Migration -lisäosan avulla. Siirrossa on kuusi vaihetta ja niitä on kuvattu kuvassa 28.

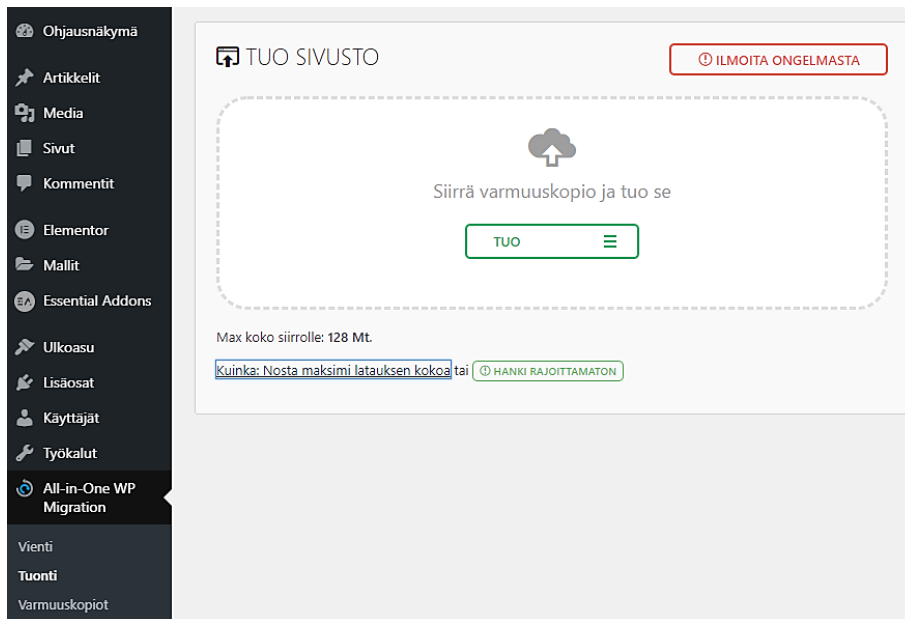
KUVA 28. WordPress-sivuston siirtäminen paikalliselta palvelimelta webhotelliin

Ensin lisäosa asennettiin paikallisesti luodulle sivustolle. Kuvassa 29 on lisäosan ohjauspaneeli. Vientisivulla valittiin tiedostopainike, ja lisäosa alkoi luoda tiedostopakettia WordPressin tiedostoista ja teemoista. Valmis paketti ladattiin tietokoneelle.

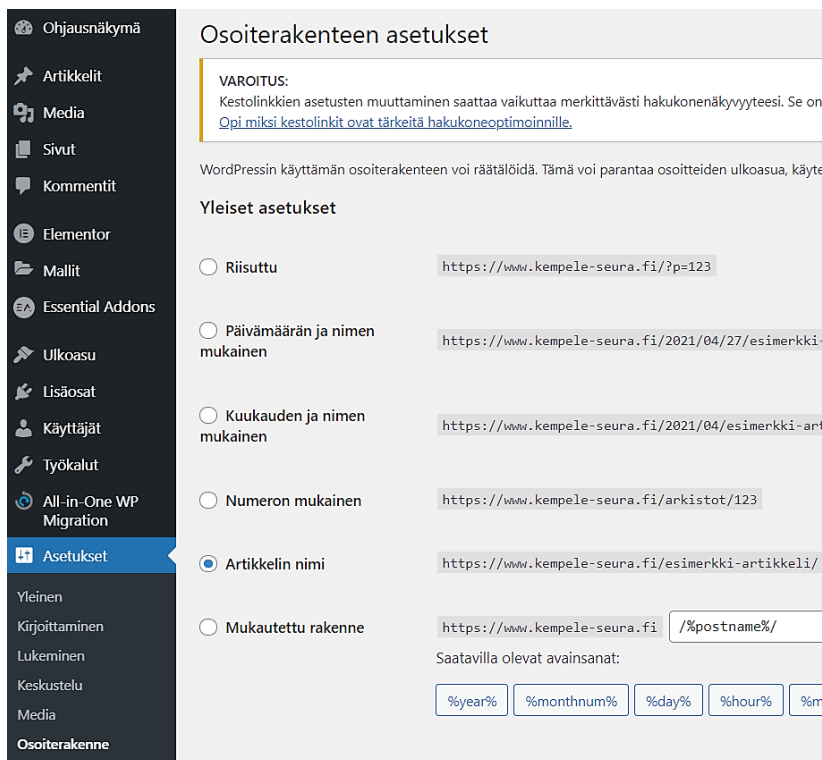
KUVA 29. WordPress -sivuston siirtäminen All-in-One WP Migration -lisäosalla. Sivuston vienti.

Webhotellissa olevaan WordPressin perusversioon asennettiin All-in-One WP Migration -lisäosa. Drag and drop -menetelmällä tietokoneen ladatut tiedostot -kansioista sivuston tiedostopaketti siirrettiin webhotellin WordPressiin lisäosan tuontisivulle. Kuvassa 30 on lisäosan tuontisivu, jonne siirrettävän sivuston kansio siirrettiin.

KUVA 30. Sivuston tuonti uuteen sijaintiin All-in-One WP Migration -lisäosalla

Kun tiedostot olivat onnistuneesti siirtyneet, tuli sivuston osoiterakenne WordPressin ohjausnäky-
män asetuksissa tallentaa kahdesti siirron viimeistelemiseksi. (Theme fusion 2021, hakupäivä
3.5.2021). Kuvassa 31 on osoiterakenne sivuston asetuksissa.

KUVA 31. WordPressin osoiterakenteen tallentaminen

All-in-One WP Migration -lisäosan maksuttomassa versiossa siirron maksimikoko on 128 Mt. Maksimikoko on mahdollista säätää WordPressin .htaccess-tiedostossa tai wp-config.php-tiedostossa. Ilman teknistä tietämystä säätäminen on hankalaa. (Iliev 2018, hakupäivä 27.4.2021.) Siirron maksimikoko voi suurentaa myös All-in-One WP Migration Import -lisäosalla. Lisäosan maksuton versio mahdollistaa 512 Mt:n kokoisen siirron. (ServMask 2021, hakupäivä 1.5.2021)

Kun sivusto oli siirretty webhotelliin, sivustoa vielä täydennettiin muutamilla sivuilla. Kempele-Seuran Blogger-alustalla olevia blogikirjoituksia siirrettiin uusille sivuille artikkeleiksi. Toimeksiantajan edustajien kanssa sivustoa testattiin ja sivustolle tehtiin hienosäätöä. Sivustoa testattiin eri selaimilla sekä mobiililaitteilla. Joidenkin elementtien marginaaleja säädettiin mobiililaitteille. Otsikoiden kokoa säädettiin matkapuhelinnäkymässä.

6 POHDINTA

Opinnäytetyn tavoitteena oli saavutettavien verkkosivujen suunnittelu ja toteutus Adobe XD -ohjelmistoa ja WordPressin Elementor-sivurakentajaa hyödyntäen. Olin jo jonkin verran perehtynyt saavutettavuuteen opinnoissani sekä työharjoittelussa. Valitsin saavutettavuuden opinnäytetyön teemaksi, sillä se on ajankohtainen, ja halusin perehtyä saavutettavuuden taustoihin ja merkitykseen vielä tarkemmin. Adobe XD -ohjelmisto minulla oli käytettävissä Adobe Creative Cloud -tuotepaketin kautta. En ollut vielä perehtynyt ohjelman käyttöön ja halusin tutkia sen käyttökelpoisuutta verkkosivuston suunnittelussa. Elementor-sivurakentajaa olin aiemmin käyttänyt jonkin verran, mutta sen koko potentiaalin ymmärsin vasta opinnäytetyöni kautta.

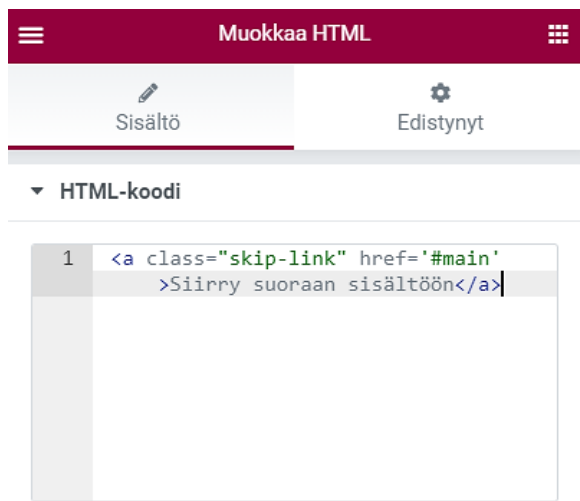
Saavutettavuuden taustoihin perehdyin internetistä saatavilla olevien materiaalien kautta. Aiheesta löytyy runsaasti tietoa. Verkkopalvelujen saavutettavuus on ollut hidas prosessi, joka on alkanut jo ennen vuotta 2006, jolloin vammaisyleissopimus on hyväksytty YK:n yleiskokouksen täysistunnossa (Suomen YK-liitto 2015, hakupäivä 5.4.2021). Kymmenen vuoden kuluttua se tuli hyväksytyksi Euroopan Unionin direktiivinä koskemaan julkisia palveluja (European Commission 2021, hakupäivä 3.5.2021). Kansallinen lainsäädäntö Suomessa astui voimaan vuonna 2019 (Valtiovarainministeriö 2021b, hakupäivä 10.3.2021). Digipalvelulain viimeinen määräaika päättyi 23.6.2021 eli 15 vuotta vammaisyleissopimuksen hyväksynnän jälkeen (Kuntaliitto 2021b, hakupäivä 1.4.2021). Vielä ei saavutettavuuden matka ole kuitenkaan tullut päätökseen. Lähes 20 vuotta vammaisyleissopimuksen jälkeen esteettömyysdirektiivi laajentaa saavutettavuusvaatimuksia koskemaan myös muita kuin julkisia palveluita vuonna 2025 (Valtioneuvoston kanslia 2020, hakupäivä 2.4.2021).

Verkkosivujen suunnittelussa aloitin työskentelyn perehtymällä Adobe XD -sovellukseen marraskuun lopussa. Suoritin Udemyn online-kurssin aiheesta, jotta työskentely olisi sujuvaa. Aloitin joulukuun puolivälissä sivujen suunnittelun Adobe XD:llä. Suunnittelutyö oli valmis tammikuun puolivälissä, jolloin aloin luomaan sivuja paikallisesti XAMPP:lla. Osittain valmiin sivuston siirsin webhotteliin helmikuun alussa, minkä jälkeen lisäsin sivuille vielä sisältöä sekä tein hienosäätöä. Sivusto valmistui helmikuun lopulla.

Sivurakenteen suunnittelu Adobe XD:llä oli helppoa. Adoben ohjelmistoja jo aiemmin käyttäneenä ohjelman työvälineet olivat tuttuja. Yksittäisten sivujen layout oli mahdollista suunnitella pikselin

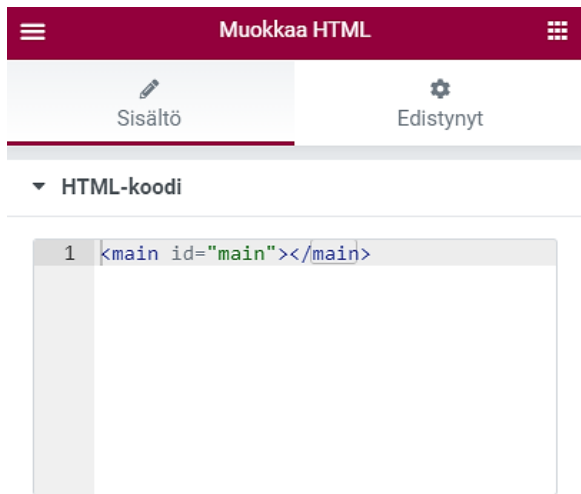
tarkkuudella. Ohjelmiston prototyypitoiminnolla sai hyvän käsityksen sivuston toiminnasta ja tulevan sivuston front end -näköymästä.

Elementor-sivurakentajalla oli vaivatonta toteuttaa valmiiksi suunnitellut layoutit WordPressin teeman koodiin puuttumatta tai CSS-tyylimäärittelyksiä muuttamatta. Ainoastaan hyppylinkki, jolla pääsee ohittamaan päävalikon, kirjoitettiin HTML:llä ja muotoiltiin CSS:llä. HTML on standardoitu verkkosivujen merkintäkieli (W3Schools 2021a, hakupäivä 2.5.2021). CSS, Cascading Style Sheets, on HTML-dokumenttien tyylittelyyn tehty kieli (W3Schools 2021b, hakupäivä 2.5.2021). Kuvassa 32 on kuvakaappaus Elementorin Muokkaa HTML -vimpaimesta, jolla sivun HTML-koodiin on lisätty hyppylinkin sisältävä koodipätkä. Kuvassa 33 on HTML-koodi, joka toimii hyppylinkin vastaanottajana. Kuvassa 34 on hyppylinkin HTML-koodin muotoiluun käytetty CSS-koodi.

KUVA 32. Muokkaa HTML -vimpain, jolla lisättiin verkkosivuston headeriin hyppylinkin sisältävä pätkä HTML-koodia.

KUVA 33. Muokkaa HTML -vimpain, jolla lisättiin hyppylinkin vastaanottava pätkä HTML-koodia.

KUVA 34. CSS-muotoilu hyppylinkille Muokkaa HTML -vimpaimessa

Verkkosivujen saavutettavuudessa kiinnitin huomiota fonttien kokoon ja tyyliin, tekstin ja taustan väliseen kontrastiin, sivujen otsikoiden ja väliotsikoiden oikeaan merkitsemiseen HTML-koodissa, kuvien vaihtoehtoiseen kuvaukseen, linkkien muotoiluun, sivujen responsiivisuuteen ja selkeään rakenteeseen. Sivulla on tyhjää tilaa eri elementtien ympärillä. Sivuston tekstin luettavuutta helpottavat väliotsikointi sekä oikeanpuoleinen liehureuna. Uuteen ikkunaan avautuvien linkkien siirtymästä on kerrottu sivulla.

Kehitystehtävän valmistuttua perehdyttiin toimeksiantajan edustajat sivuston päivittämiseen. Heidän käyttöönsä tehtiin kirjallinen käyttöohje.

Opinnäytetyöprosessin valmistuessa voin todeta, että ammattitaitoni on kehittynyt monella saralla. Teoriaosuus on lisännyt tietopohjaani sekä ymmärrystäni verkkopalvelujen saavutettavuudesta.

Käytännössä olen perehtynyt uusina asioina Adobe XD:n hyödyntämiseen verkkosivujen suunnittelussa sekä verkkosivun hallintaan webhotellin hallintapaneelin kautta. Lisäksi olen syventänyt tietämystäni paikallisen palvelimen käytöstä sekä Elementor-sivunrakentajan mahdollisuuksista. Kokonaisuudessaan olen hyvin tyytyväinen opinnäytetyön lopputulokseen. Se koskee niin toimeksiantona ollutta kotisivu-uudistusta kuin opinnäytetyön raporttiakin. Toivon, että Kempele-Seuralle on paljon iloa uudistuneesta sivustosta ja että yhdistys saa sen kautta lisää näkyvyyttä ja uusia jäseniä mukaan toimintaan.

LÄHTEET

Bartley, Melinda 2020. Moving WordPress from Localhost to Server – Complete Guide. Blogvault. Hakupäivä 26.6.2021. <https://blogvault.net/moving-wordpress-from-localhost-to-server/>.

Design for All Foundation 2021. Design for All is design tailored to human diversity. Hakupäivä 2.4.2021. <http://designforall.org/design.php>.

Direktiivit 2016. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2016/2102/EU, annettu 26 päivänä lokakuuta 2016, julkisen sektorin elinten verkkosivustojen ja mobiilisovellusten saavutettavuudesta. Euroopan unionin virallinen lehti. Hakupäivä 15.3.2021. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2016:327:FULL&from=FI>.

Direktiivit 2019. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/882, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista. Euroopan Unionin virallinen lehti. Hakupäivä 5.4.2021. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L0882>.

Domainhotelli 2020. Vertaile paketteja. Hakupäivä 12.10.2020. <https://www.domainhotelli.fi/webhotelli/vertailu>.

Elementor 2021a. Find the right plan for you. Hakupäivä 24.4.2021. <https://elementor.com/pricing/>.

Elementor 2021b. Hello. Hakupäivä 25.4.2021. https://elementor.com/hello-theme/?utm_source=wp-themes&utm_campaign=theme-uri&utm_medium=wp-dash.

EN 301 549 2018. Accessibility requirements suitable for ICT products and services. Harmonised European Standard. Sophie Antipolis: European Telecommunications Standards Institute. Hakupäivä 15.3.2021. https://www.etsi.org/deliver/etsi_EN/301500_301599/301549/02.01.02_60/en_301549v020102p.pdf.

European Commission 2021. Web Accessibility. Hakupäivä 3.5.2021. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/web-accessibility>.

European Institute for Design and Disability 2004. The EIDD Stockholm Declaration. Hakupäivä 2.4.2021. https://dfaeurope.eu/wordpress/wp-content/uploads/2014/05/stockholm-declaration_english.pdf.

European Union 2020. Regulations, Directives and other acts. Hakupäivä 15.3.2021. https://europa.eu/european-union/law/legal-acts_en.

European Union 2021. Standards in Europe. Hakupäivä 15.3.2021. https://europa.eu/youreurope/business/product-requirements/standards/standards-in-europe/index_en.htm.

Eurostat 2020. Population structure by major age groups, EU-27, 2019-2100. Hakupäivä 2.4.2021. [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Population_structure_by_major_age_groups,_EU-27,_2019-2100_\(%25_of_total_population\).png](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Population_structure_by_major_age_groups,_EU-27,_2019-2100_(%25_of_total_population).png).

Gustafsson, Henrik 2019. Digipalvelulaki osa YK:n vammaissopimuksen toimeenpanoa. Saavutettavuus. Aluehallintovirasto. Hakupäivä 3.4.2021. <https://www.saavutettavuusvaatimukset.fi/digipalvelulaki-osa-ykn-vammaissopimuksen-toimeenpanoa/>.

Hostingpalvelu 2020. Kotimainen webhotelli. Hakupäivä 12.10.2020. <https://www.hostingpalvelu.fi/webhotellit>.

Iliev, Yani 2018. How to Increase Maximum Upload File Size in WordPress. ServMask Helpdesk. Hakupäivä 27.4.2021. <https://help.servmask.com/2018/10/27/how-to-increase-maximum-upload-file-size-in-wordpress/>.

Kehitysvammaliitto 2021a. Kuka hyötyy saavutettavuudesta? Papunet-verkkopalvelu. Hakupäivä 2.4.2021. <https://papunet.net/saavutettavuus/kuka-hyotyy-saavutettavuudesta>.

Kehitysvammaliitto 2021b. Saavutettavien verkkosivujen suunnitteluopas. Tekstin koko ja kirjaintyyppi. Papunet -verkkopalvelu. Hakupäivä 10.4.2021. <https://papunet.net/saavutettavuus/tekstin-koko-ja-kirjasintyyppi>.

Kempele-Seura ry 2019. Facebook-päivitys 28.11.2019. Hakupäivä 9.4.2021. <https://www.facebook.com/kempeleseura/posts/1201183190070589>.

Kempele-Seura ry 2021a. Yhdistys. Hakupäivä 17.4.2021. <https://kempele-seura.blogspot.com/p/tietoa-kempele-seurasta.html>.

Kempele-Seura ry 2021b. Hakupäivä 3.5.2021. <https://kempele-seura.blogspot.com/>.

Kinsta 2021a. What Is a Content Management System (CMS)? Hakupäivä 20.4.2021. <https://kinsta.com/knowledgebase/content-management-system/>.

Kinsta 2021b. The History of WordPress, its Ecosystem and Community. Hakupäivä 21.4.2021. <https://kinsta.com/learn/wordpress-history/>.

Koski, Jaana 2020. Puheenjohtaja. Kempele-Seura ry. Keskustelu 24.9.2020.

Kuntaliitto 2021a. Saavutettavuusopas. Mitä on saavutettavuus, mitä sillä saavutetaan ja ketkä siitä hyötyvät? Hakupäivä 2.4.2021. <https://www.kuntaliitto.fi/tilastot-ja-julkaisut/verkko-opaat/saavutettavuusopas/1-2-mita-on-saavutettavuus>.

Kuntaliitto 2021b. Saavutettavuusopas. Saavutettavuuslainsäädännöstä lyhyesti. Hakupäivä 1.4.2021. <https://www.kuntaliitto.fi/tilastot-ja-julkaisut/verkko-opaat/saavutettavuusopas/1-4-saavutettavuusdirektiivi-lyhyesti>.

Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta 306/2019. Hakupäivä 15.3.2021. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190306>.

Leary, Catie 2021. Why is WordPress So Popular? Sitecare. Hakupäivä 23.4.2021. <https://sitecare.com/blog/why-is-wordpress-so-popular/>.

Louhi 2020. Webhotellit. Hakupäivä 12.10.2020. <https://www.louhi.fi/webhotelli/>.

Morris, Will 2021. How to Use XAMPP to Set Up a Local WordPress Site. Tutorials. Hakupäivä 24.4.2021. <https://www.hostinger.com/tutorials/how-to-use-xampp-wordpress/>.

Nethost 2020. WordPress Webhotelli. Hakupäivä 12.10.2020. <https://nethost.fi/wordpress-webhotelli/>.

Nimesh, Rakhitha 2015. Understanding the Power of WordPress Page Builders. Sitepoint. Hakupäivä 24.4.2021. <https://www.sitepoint.com/understanding-the-power-of-wordpress-page-builders/>.

Poutapilvi 2021. Saavutettavuusdirektiivi edistää yhdenvertaisuutta. Hakupäivä 3.4.2021. <https://saavutettavuusdirektiivi.fi/>.

Purdila, Adi 2021. What is Adobe XD? Envato tuts+ Hakupäivä 7.4.2021. <https://webdesign.tutsplus.com/articles/what-is-adobe-xd--cms-36536>.

ServMask 2021. All-in-One WP Migration Import. Hakupäivä 1.5.2021. <https://import.wp-migration.com/>.

Suomen YK-liitto 2015. YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista ja sopimuksen valinnainen pöytäkirja. 1–3. Hakupäivä 5.4.2021. https://www.ykliitto.fi/sites/ykliitto.fi/files/vammaisten_oikeudet_2016_net.pdf.

Theme fusion 2021. How to Migrate Your Website With All-In-One WP Migration. Hakupäivä 3.5.2021. <https://theme-fusion.com/documentation/avada/how-to/how-to-migrate-your-website-with-all-in-one-wp-migration/>.

Thomas, Machielle 2020. What are domains? Bluehost. Hakupäivä 24.4.2021. https://www.bluehost.com/blog/what-are-domain-names/?utm_source=google&utm_medium=genericsearch&gclid=CjwKCAjwg4-EBhBwEi-wAzYAlsngKMVO2akke3vBuh0dzxnrrR77I3hW55fYk9VySBDiPku-BYBAR_OBoClb0QAvD_BwE&gclsrc=aw.ds.

Traficom 2019. Etsi verkkotunnusvälittäjä. Hakupäivä 26.4.2021. <https://www.traficom.fi/fi/viestinta/fi-verkkotunnukset/etsi-verkkotunnusvalittaja>.

United Nations 2021. Accessibility and Development. Mainstreaming disability in the post-2015 development agenda. Hakupäivä 2.5.2021. https://www.un.org/disabilities/documents/accessibility_and_development.pdf.

United Nations 2006. Convention on the Rights of Persons with Disabilities and Optional Protocol. Hakupäivä 2.4.2021 <https://www.un.org/disabilities/documents/convention/convoptprot-e.pdf>.

Valtioneuvosto 2021. Osallistava ja osaava Suomi – sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta. Hakupäivä 10.3.2021. <https://valtioneuvosto.fi/marinin-hallitus/hallitusohjelma>.

Valtioneuvosto 2019. Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelma 10.12.2019. Osallistava ja osaava Suomi – sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta. Hakupäivä 10.3.2021. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161931/VN_2019_31.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

Valtioneuvoston kanslia 2020. Esteettömyysdirektiivin kansallinen toimeenpano valtioneuvostossa. Hakupäivä 2.4.2021. <https://vnk.fi/delegate/file/80011>.

Valtiovarainministeriö 2021a. Digitalisaation edistämisen ohjelma. Hakupäivä 23.2.2021. <https://vm.fi/digitalisaation-edistamisen-ohjelma>.

Valtiovarainministeriö 2021b. Saavutettavuus. Hakupäivä 10.3.2021. <https://vm.fi/saavutettavuus-direktiivi>.

Virtanen, Essi 2020. Miksi tyhjä tila on tärkeä osa suunnittelua? Näkemyksiä. Näkemystehdas MBE. Hakupäivä 18.4.2021. <https://mbe.fi/blogi/miksi-tyhja-tila-on-tarkea-osa-suunnittelua/>.

Vourvachis, Nik 2019. WordPress page builders, do you really need them? CSSIgniter. Hakupäivä 24.4.2021. <https://www.cssigniter.com/wordpress-page-builders-do-you-really-need-them/>.

W3Schools 2021a. HTML tutorial. Hakupäivä 2.5.2021. <https://www.w3schools.com/html/default.asp>.

W3Schools 2021b. CSS tutorial. Hakupäivä 2.5.2021. <https://www.w3schools.com/css/default.asp>.

W3techs 2021. Content Management Systems. W3Techs – World Wide Web technology Surveys. Hakupäivä 20.4.2021. <https://w3techs.com/>.

Web Accessibility In Mind 2021. About WebAIM. Hakupäivä 10.4.2021. <https://webaim.org/about/>.

Website.com 2021. What is Web Hosting? Hakupäivä 24.4.2021. <https://www.website.com/beginnerguide/webhosting/6/1/what-is-web-hosting?.ws>.

WordPress 2021. How to install WordPress. Support. Hakupäivä 25.4.2021. <https://wordpress.org/support/article/how-to-install-wordpress/>.

World Wide Web Consortium 2021. W3C mission. Hakupäivä 15.3.2021. <https://www.w3.org/Consortium/mission>.

World Wide Web Consortium 2018. Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1. Hakupäivä 15.3.2021. <https://www.w3.org/TR/WCAG21/>.

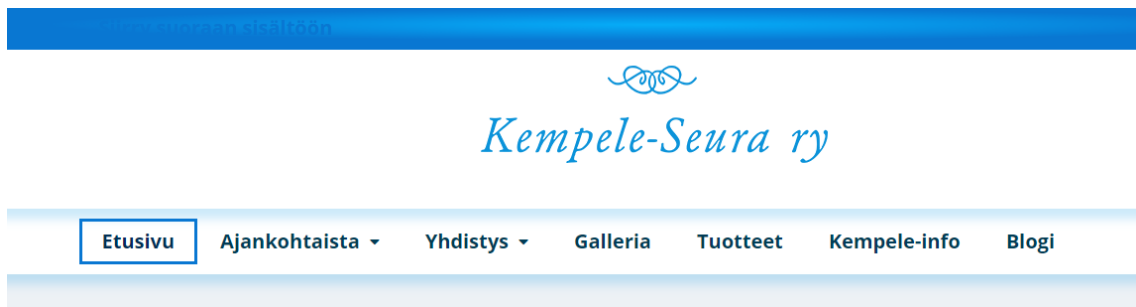
WPBeginner 2019. The History of WordPress from 2003–2019. Hakupäivä 23.4.2021. <https://www.wpbeginner.com/news/the-history-of-wordpress/>.

WPBeginner 2020. Best WordPress Migration Plugins (Compared). Hakupäivä 27.4.2021. <https://www.wpbeginner.com/showcase/best-wordpress-migration-plugins-compared/>.

Zoner 2020. Webhotellit. Hakupäivä 12.10.2020. <https://www.zoner.fi/webhotellit/>.

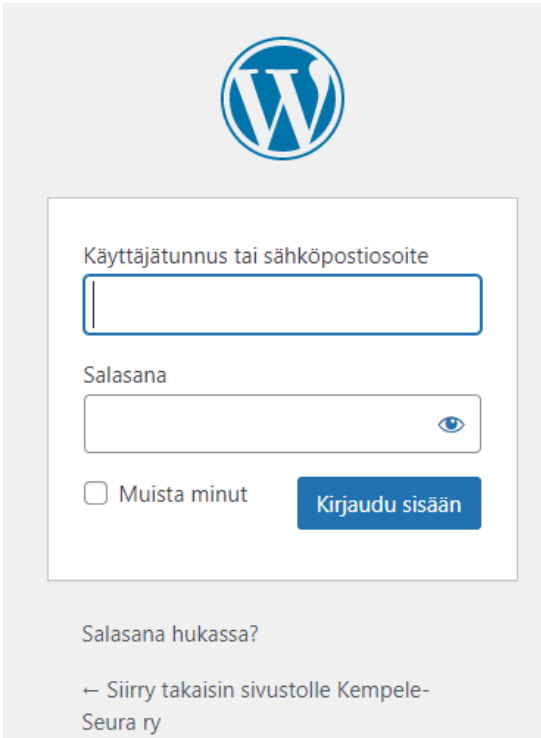

KÄYTTÖOHJE KEMPELE-SEURA RY:N VERKKOSIVUJEN PÄIVITTÄJILLE

Kirjautuminen sivustolle

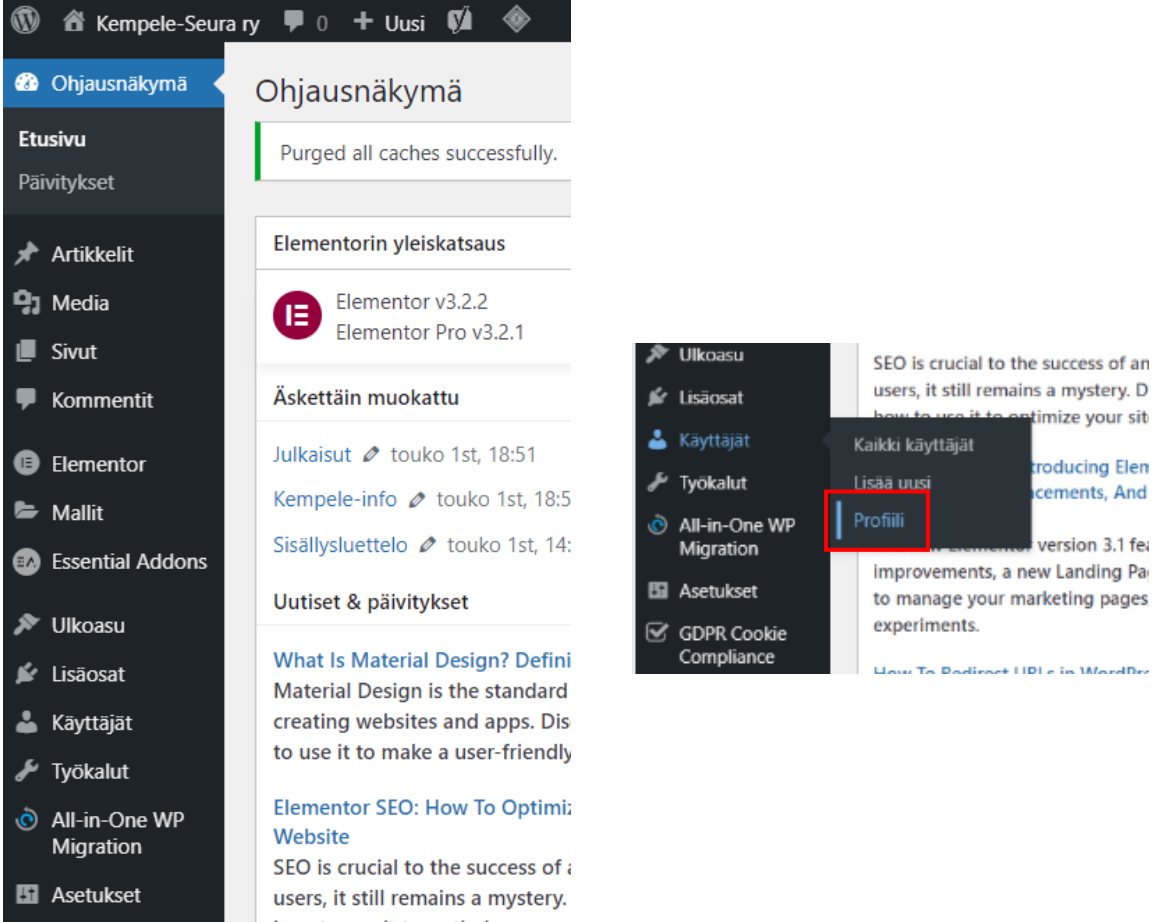
Kirjaudu sivustolle osoitteessa <https://www.kempele-seura.fi/wp-login.php>. Kirjauttuasi ensimmäisen kerran voit käydä vaihtamassa salasanan. Jos olet unohtanut salasanan, voit vaihtaa sen linkistä Salasana hukassa.

The image shows a WordPress login form. At the top center is the WordPress logo, a blue 'W' inside a circle. Below the logo is a white rectangular box containing the login fields. The first field is labeled 'Käyttäjätunnus tai sähköpostiosoite' and is an empty text input. The second field is labeled 'Salasana' and is a password input with a blue eye icon on the right side. Below the password field is a checkbox labeled 'Muista minut'. To the right of the checkbox is a blue button with white text that says 'Kirjaudu sisään'. Below the white box, the text 'Salasana hukassa?' is displayed. At the bottom left, there is a link with a left-pointing arrow: '← Siirry takaisin sivustolle Kempele-Seura ry'.

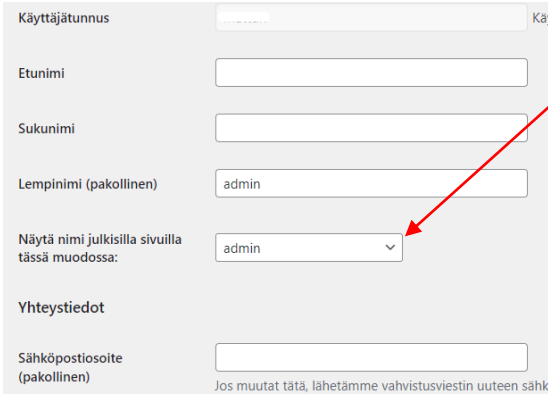
Oma profiili

Sivuston muokkauksen työkalut löytyvät vasemman reunan mustasta palkista. Valitse Käyttäjät – Profiili.

The screenshot shows the WordPress dashboard interface. On the left, there is a dark navigation sidebar with various menu items. The 'Käyttäjät' (Users) menu item is highlighted with a red box. To the right of the sidebar, the main content area shows the 'Ohjausnäkömää' (Dashboard) page with a notification 'Purged all caches successfully.' and a list of recent posts. A secondary screenshot on the right shows a close-up of the 'Käyttäjät' menu with a sub-menu open, and the 'Profiili' (Profile) option is highlighted with a red box.

Profiilista avautuvalla välilehdellä pääset muokkaamaan tietojasi. Valitse nimellesi mieluinen muoto julkisena näkyväksi.

The screenshot shows the 'Käyttäjätunnus' (User Profile) editing form. The form includes fields for 'Etunimi' (First name), 'Sukunimi' (Last name), 'Lempinimi (pakollinen)' (Nickname), 'Näytä nimi julkisilla sivuilla tässä muodossa:' (Display name publicly), and 'Yhteystiedot' (Contact information). The 'Näytä nimi julkisilla sivuilla tässä muodossa:' dropdown menu is open, showing the 'admin' option selected. A red arrow points to this dropdown menu.

Alempana profiilitiedoissa on uuden salasanan asettamisen mahdollisuus. WordPress luo uuden salasanan, mutta sen tilalle voi asettaa oman salasanan. Lopuksi tulee painaa Päivitä käyttäjätiedot -painiketta.

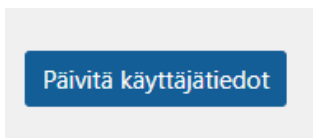
Kirjautumisen hallinta

Uusi salasana

Vahva

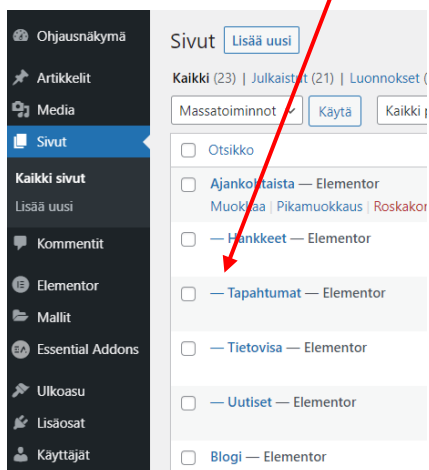
Istunnot

Hukkasitko puhelimesi tai jätitkö itsesi kirjautuneeksi julkisella tietokoneella? Voit kir...

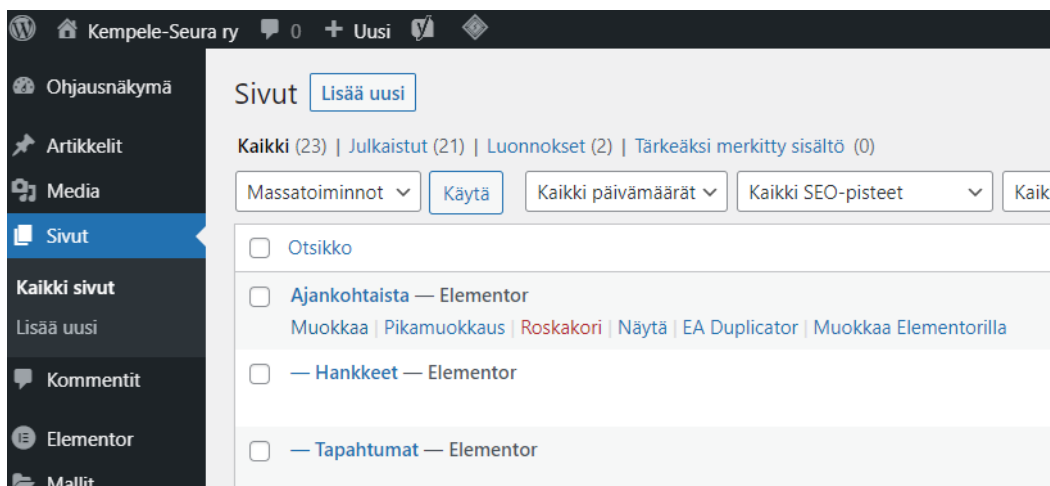
Sivut

Valitse ohjausnäkmän valikosta Sivut. Luettelo sivuista avautuu. Alasivun erottaa ajatusviivasta sivun nimen edessä.

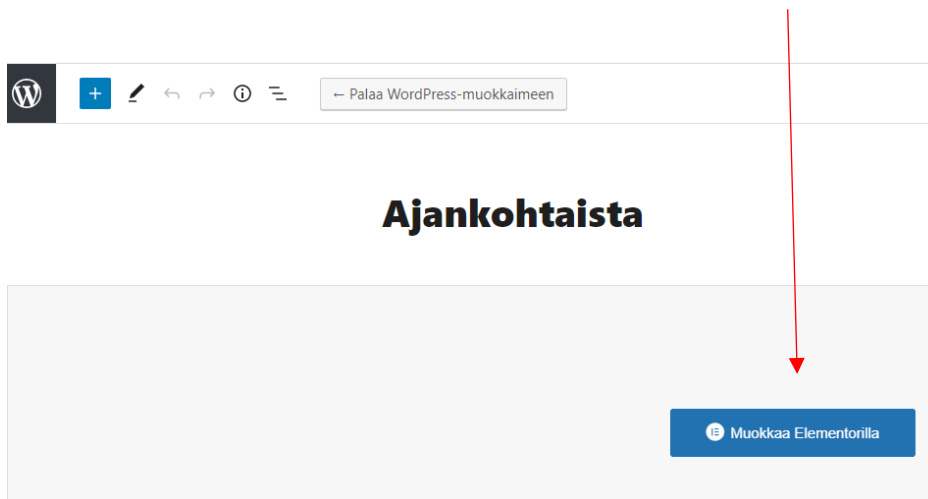

Sivun päivittäminen

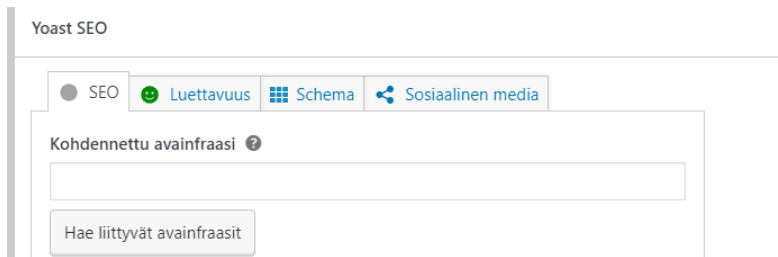
Kun hiiren vie sivun nimen kohdalle, tulee esille valikko. ”Muokkaa” tarkoittaa sivun muokkaamista WordPressin omalla sivueditorilla. ”Pikamuokkaus” avautuvat sivun tiedot. ”Näytä” avaa sivun normaalissa näkymässä. ”EA Duplicator” kopioi sivun luonnokseksi. ”Muokkaa Elementorilla” avaa sivun Elementor-tilassa.

Jos valitset ”Muokkaa”, sivu avautuu WordPress-sivueditorilla. Sivun sisältö ei ole näkyvässä, koska se on luotu Elementorilla. Elementor-tilaan pääsee Muokkaa Elementorilla -painikkeella.

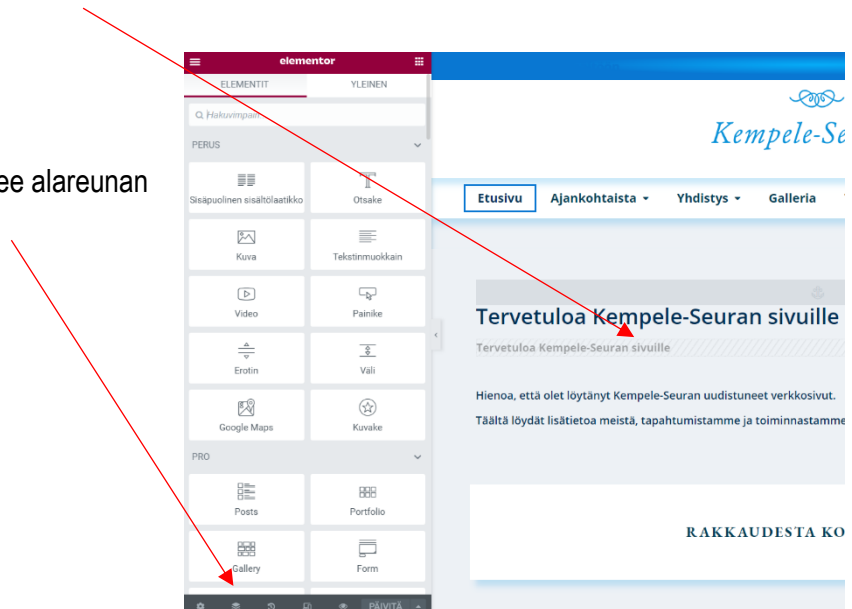

Alempana sivunäkymässä on Yoast SEO:n työtila, jolla sivun hakukoneoptimointia säädetään.

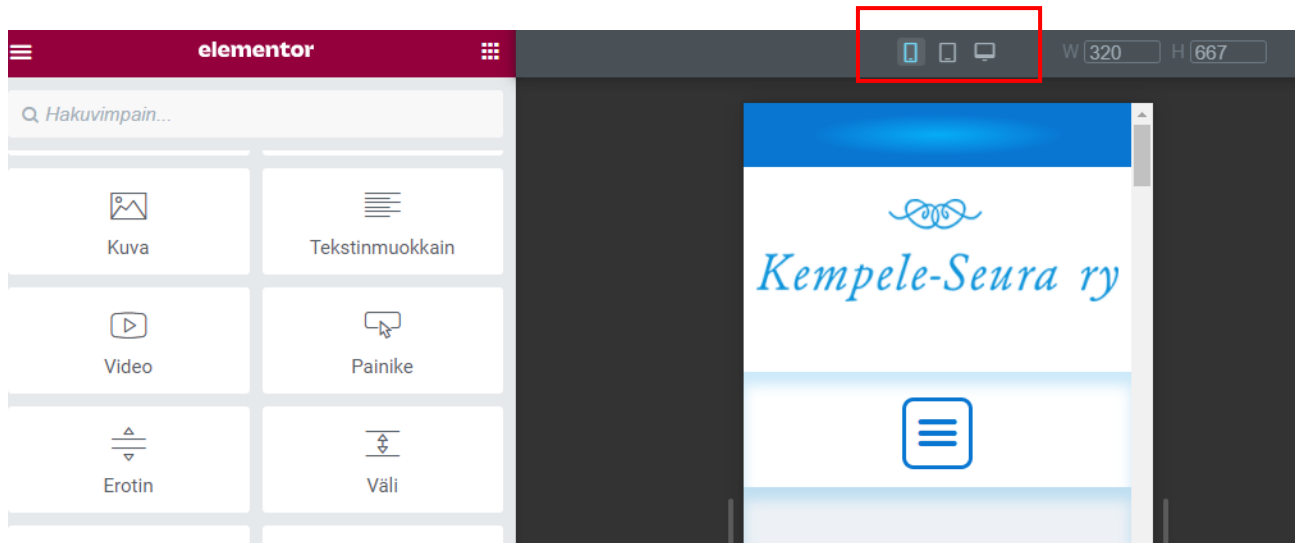

Elementor-tilassa sivun vasemmassa reunassa on vimpaimia, sisältötyökaluja, ja oikealla on sivun esikatselunäkymä. Sivut on säädetty responsiivisiksi, ja joitakin elementtejä on kaksi kertaa, joista toinen on säädetty näkymään erityisesti sivun tabletti- tai matkapuhelinversiossa. Kun sivuja päivitetään, muutokset tulee muistaa tehdä myös niihin elementteihin. Esikatselussa näkyvät harmaana osat, jotka on säädetty näkymättömiksi kyseisellä laitetypillä.

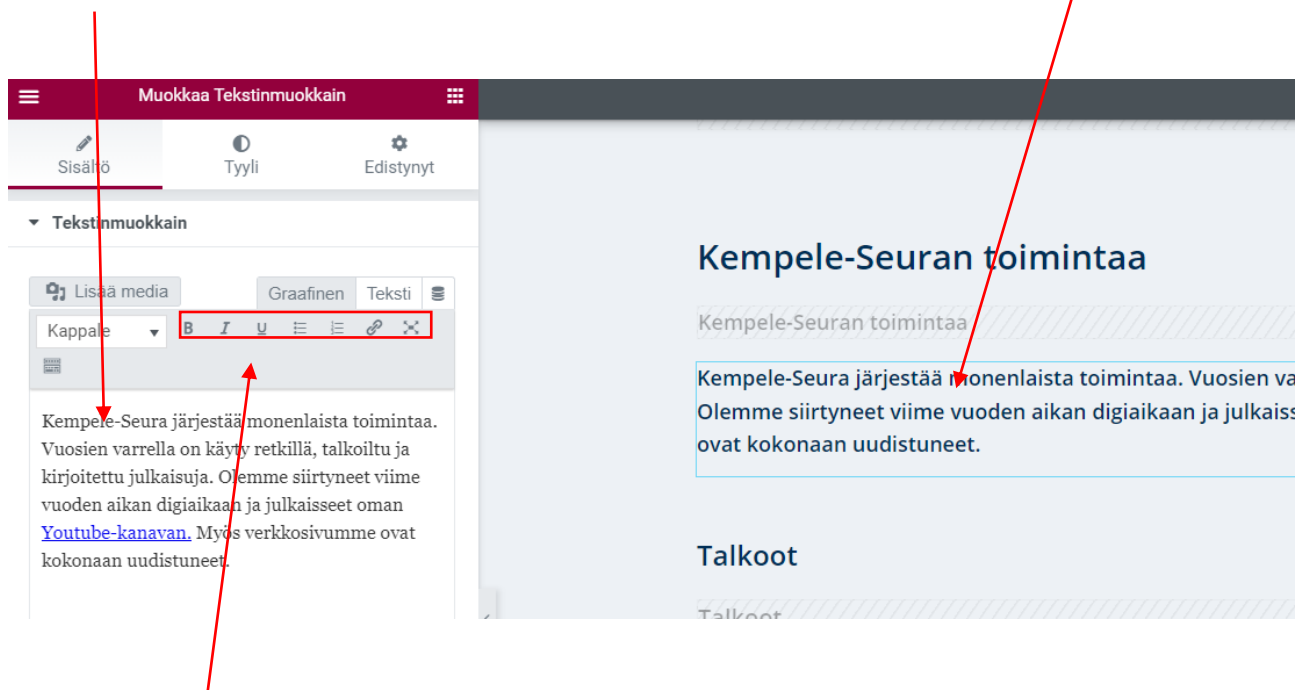
Laitetyypin vaihtoon pääsee alareunan palkista.

Yläreunan palkista valitaan sopiva esikatselunäkymä.

Tekstiä pääsee muokkaamaan klikkaamalla kyseistä osaa. Tekstiä voi kirjoittaa suoraan tekstikenttään tai tekstinmuokkaimen.

Jos haluat muotoilla tekstiä, tee se tekstinmuokkaimella. Muista lopuksi painaa Päivitä-painiketta sivun alareunassa.

Kuvan pääsee vaihtamaan kuvaa klikkaamalla, jolloin Kuva-vimpain avautuu.

Muokkaa Kuva

Sisältö Tyyli Edistynyt

Kuva

Valitse kuva

Kuvan koko Medium Large - 768 x 0

Tasaus

Kuvateksti Liitteen kuvateksti

Linkki Mediatiedosto

Lightbox Oletus

Tarvitsetko apua ?

Keitä olemme

Keitä olemme

Kempele-Seura on moderni kotiseutuyhdistys.

Yhdistys pyrkii toiminnallaan lisäämään kempeleläisten yhteisöllisyyttä ja viihtyvyyttä. Haluamme lisätä kotiseutuhenkeä ja voimistaa kuntalaisten omatoimisuutta. Tapahtumillamme ja toiminnallamme haluamme edistää ja vaalia kotiseudun kulttuuria.

Liittymislomake avautuu uuteen välilehteen.

Liity jäseneksi

Vimpaimen kuvaa klikkaamalla avautuu mediakirjasto. Kirjastosta valitaan sopiva kuva, ja klikataan Liitä media -painiketta.

Liitä media

Siirrä tiedostoja Mediakirjasto

Etsi

PICT3413.jpg
17.2.2021
622 kt
1600 kertaa 1200 pikseliä
Muokkaa kuvaa
Poista pysyvästi

Vaihtoehtoinen teksti
Koivuissa on hiirenkor

Kuvaile kuvan tarkoitusta. Jätä tyhjäksi jos kuva on vain koristeellinen.

Otsikko
Koivut

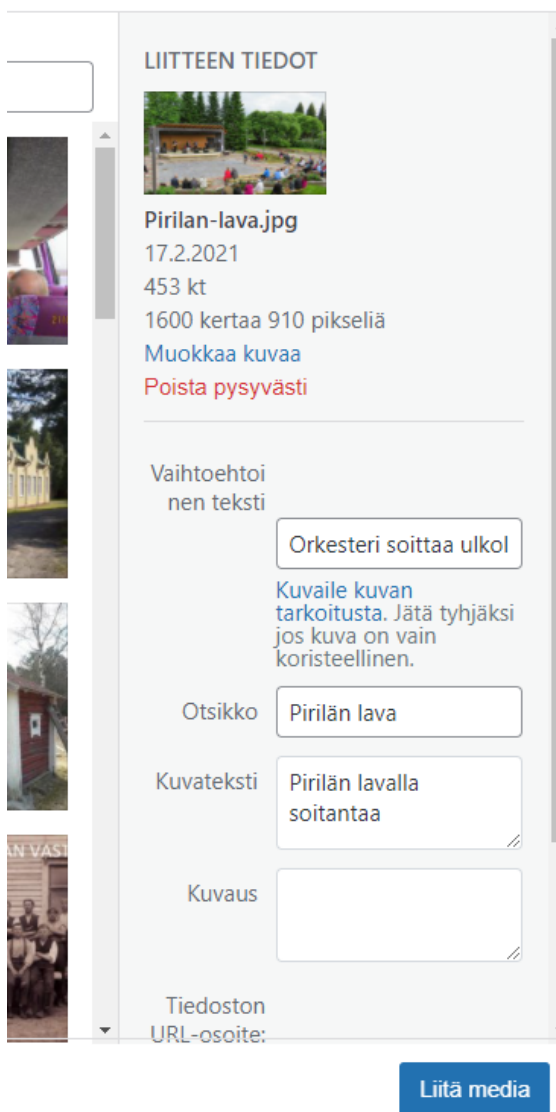
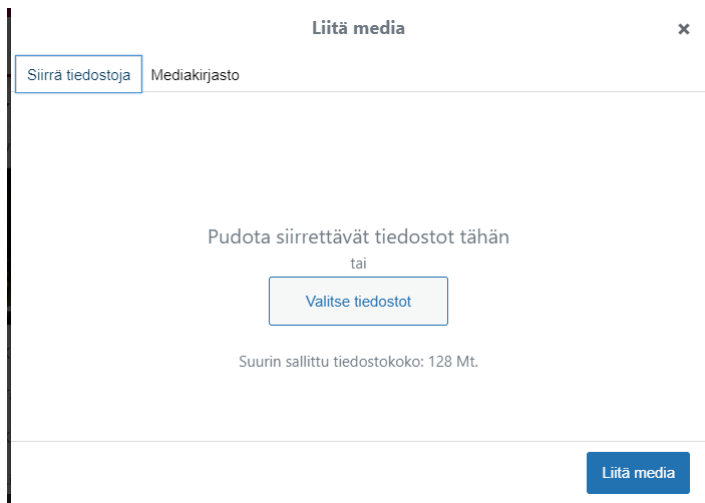
Kuvateksti
OSAO:n
Kempeleen yksikön
näärakennus

Kuvaus

Liitä media

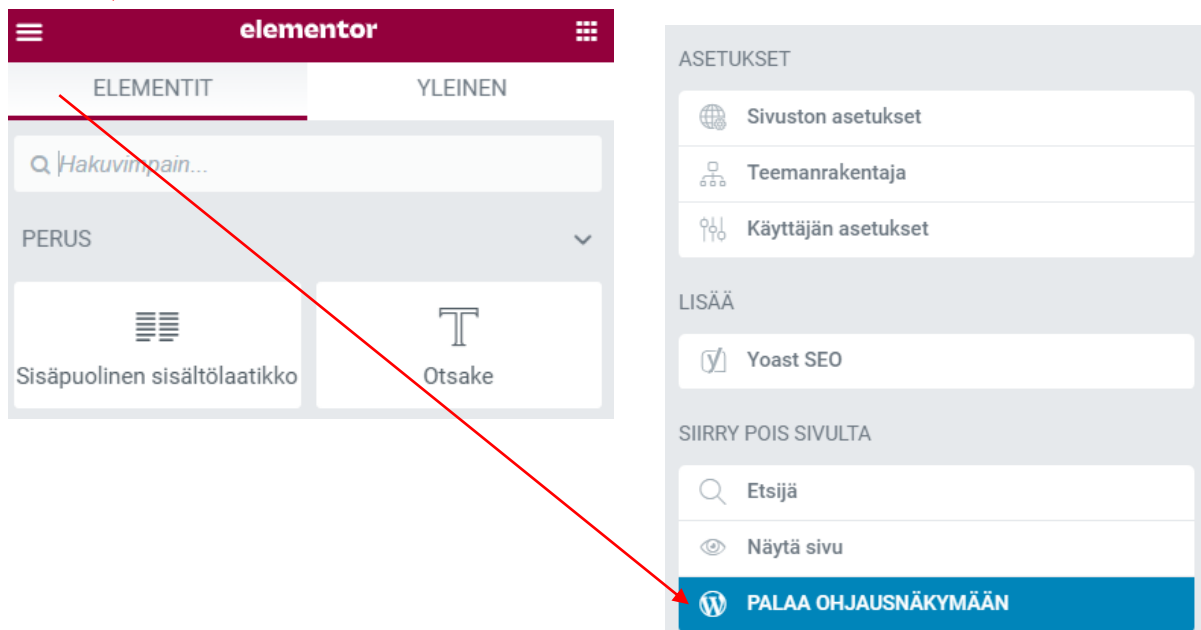

Siirrä tiedostoja -välilehdeltä pääsee lisäämään mediakirjastoon uuden kuvan.

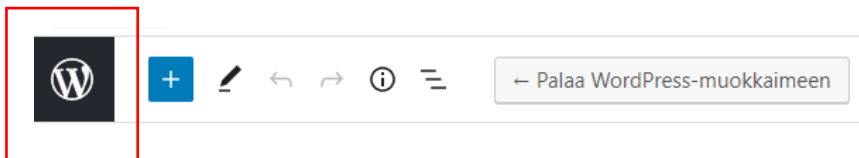

Mediakirjaston oikeassa reunassa on kuvan tietojen alue. Kuville tulee lisätä vaihtoehtoinen teksti, otsikko ja kuvateksti. Vaihtoehtoisen tekstin lukee näkövammaisten lukulaite, joten siinä on hyvä olla kuvan sisältöä kuvaileva teksti. Otsikko näkyy muun muassa kuvagallerian suurennetuissa kuvissa. Kuvateksti näkyy sivustolla kuvatekstinä. Lopuksi valitse Liitä media.

Kun sivulle on tehty tarvittavat muutokset ja sivu on päivitetty, Elementor-valikon kautta pääsee takaisin ohjausnäköön.

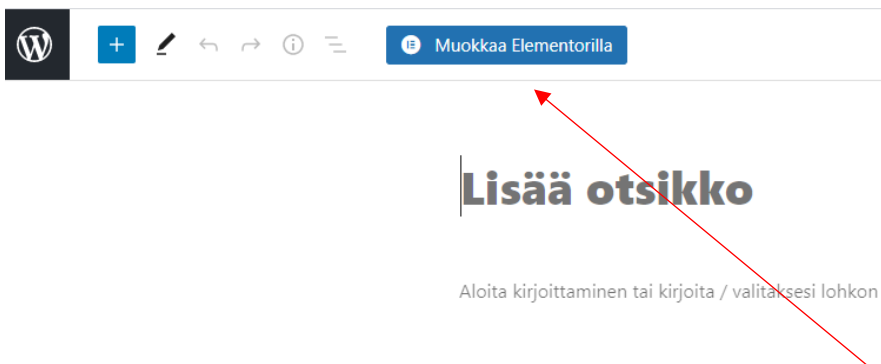
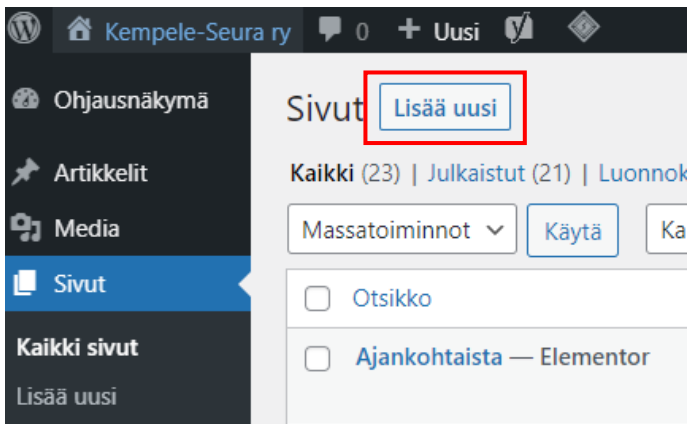
WordPress-kuvaketta klikkaamalla pääsee ohjausnäköön.

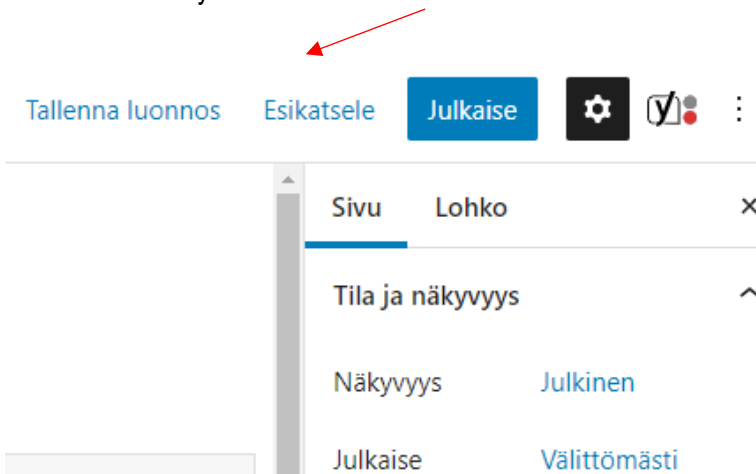
Etusivu

Uuden sivun lisääminen

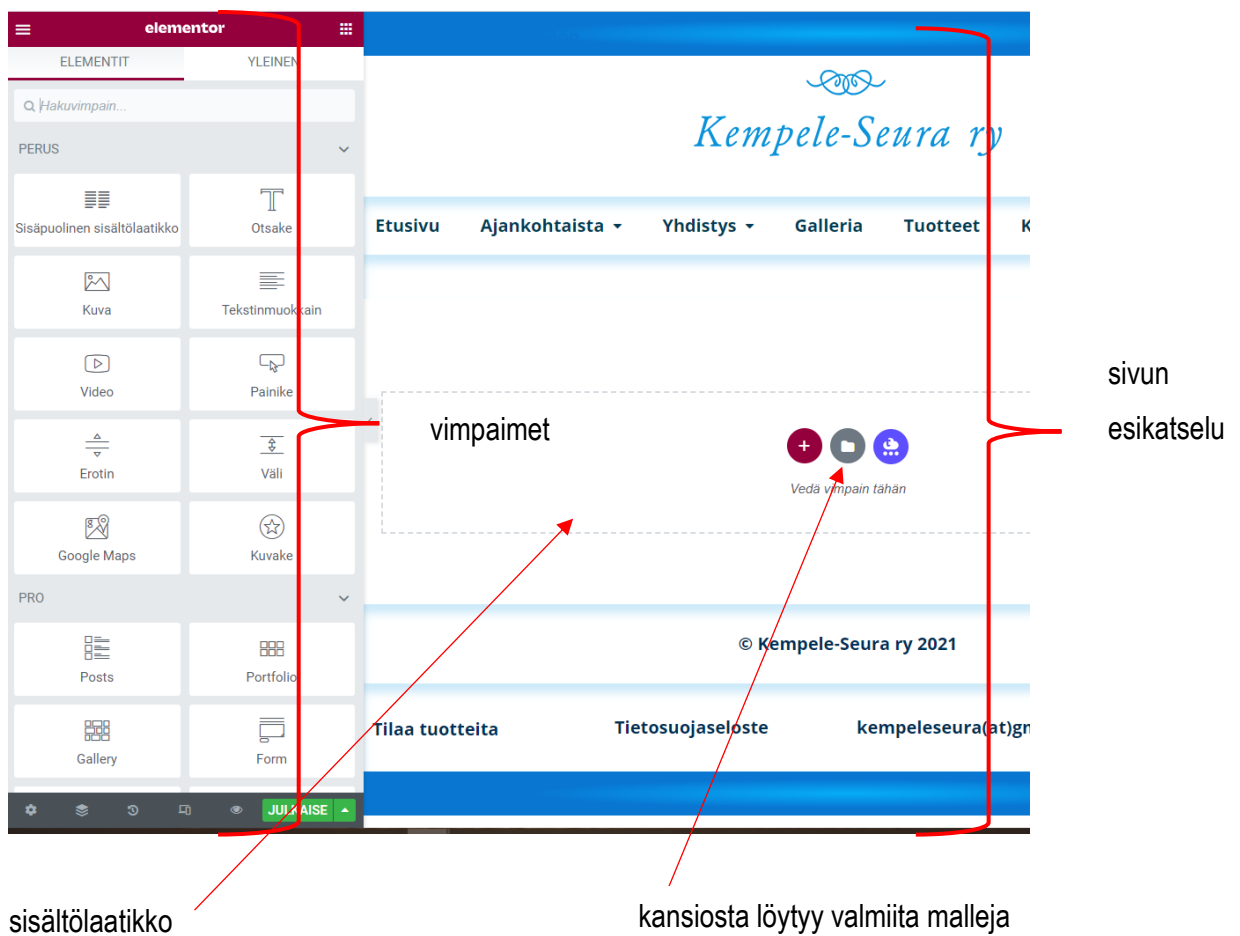
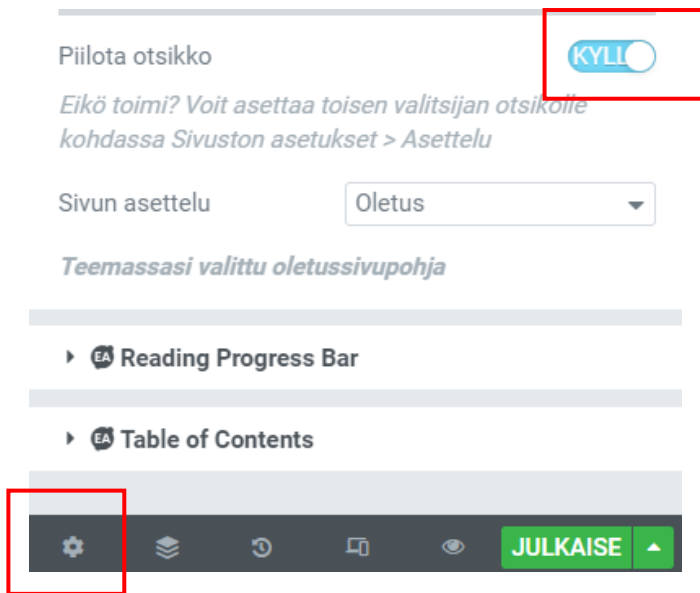
Valitse Sivut – Lisää uusi. Anna sivulle otsikko.

Valitse oikeasta ylänurkasta Tallenna luonnos tai Julkaise sekä Muokkaa Elementorilla.

Elementor-tilassa valitse sivun asetukset vasemman alanurkan palkista. Piilota sivun otsikko. Sen tilalle tulee valmiiksi muotoiltu otsikko.

Lisätään valmis sivupohja sisältölaatikon kansiosta Omat mallit -välilehdeltä. Valitse sivun perusmalli -kohdasta Lisää.

NIMI	TYYPPI	LUONUT	LUONTIPÄIVÄ	TOIMINNOT
blogiarkisto	Section	Matturi	25.4.2021	Esikatsela Lisää ...
Blogin kuva	Section	Matturi	11.2.2021	Esikatsela Lisää ...
Blogit	Archive	Matturi	25.4.2021	Esikatsela Lisää ...
Custom post	Single Post	Matturi	9.2.2021	Esikatsela Lisää ...
custom_footer	Footer	Matturi	2.2.2021	Esikatsela Lisää ...
custom_header	Header	Matturi	2.2.2021	Esikatsela Lisää ...
julkaisut_section	Section	Matturi	7.2.2021	Esikatsela Lisää ...
Laatikko1	Section	Matturi	7.2.2021	Esikatsela Lisää ...
palkki_footer	Section	Matturi	27.3.2021	Esikatsela Lisää ...
sininen palkki	Section	Matturi	27.3.2021	Esikatsela Lisää ...
sivun perusmalli	Section	Matturi	28.2.2021	Esikatsela Lisää ...
Tekstiä ja kuva	Section	Matturi	4.2.2021	Esikatsela Lisää ...

Vastaa seuraava kysymykseen "Kyllä".

Tuo dokumentin asetukset

Haluatko tuoda myös mallin dokumentin asetukset?

Huomaa: Tuonti saattaa korvata aikaisemmat asetukset.

Ei **Kyllä**

Sivulla on nyt mallipohja käytössä. Jos jotakin osiota ei tarvita, voit poistaa sen ruksista.

Omat mallit -kansiosta sivulle voi lisätä sivupohjan lisäksi esimerkiksi "tekstiä ja kuva"-mallin.

Sivulle voi lisätä vimpaimia eli sisältötyökaluja. Vimpainvalikon saa esille Elementor-yläpalkista.

Joihinkin vimpaimiin on tehty valmiita muotoiluja. Ne löytyvät Yleinen -välilehdeltä. Elementit-välilehdeltä löytyy vimpaimia, joita ei ole vielä muotoiltu.

Sopivan vimpaimen voi raahata sisältölaatikkoon.

© Kempele-Seura ry 2021

Global Editing

Your Widget is Now Locked

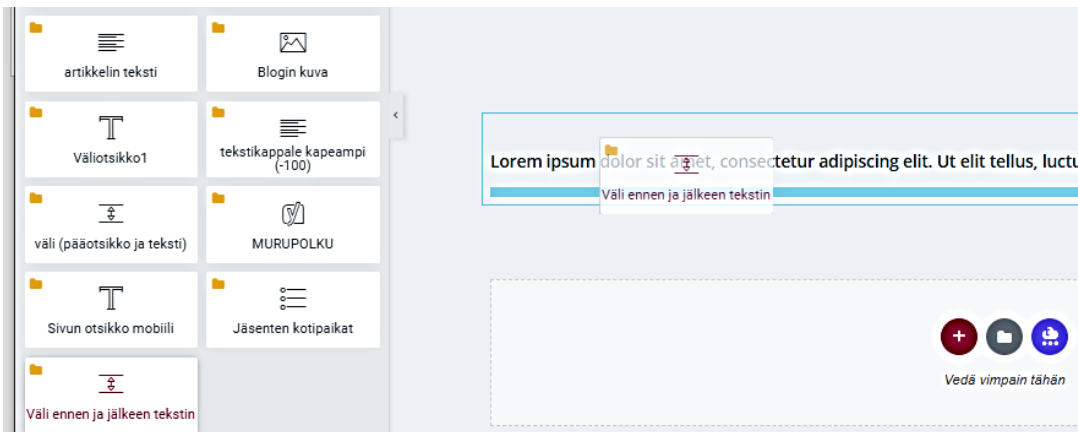
Edit this global widget to simultaneously update every place you used it, or unlink it so it gets back to being regular widget.

Edit global widget **EDIT**

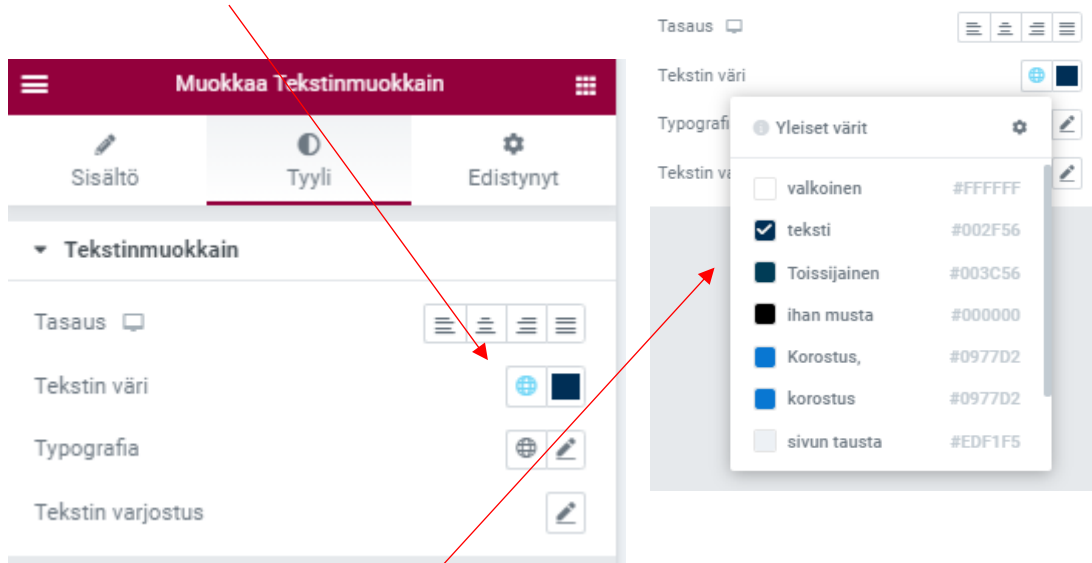
Unlink from global **UNLINK**

Elementor ilmoittaa, että vimpain on yleinen. Valitse "Unlink", jolloin vimpaimen tehdyt muutokset näkyvät vain juuri tässä kohdassa sivustoa.

Kun lisää tekstivimpaimen, kannattaa lisätä myös väli sen ylä- ja alapuolelle.

Jos lisää tekstivimpaimen Elementit-välilehdeltä, tulee teksti muotoilla sopivaksi. Vimpaimen Tyyli-välilehdellä on vaihtoehtoja muun muassa typografian ja tekstin värille. Elementoriin on valmiiksi tallennettu yleisiä värejä. Ne avautuvat maapallon kuvakkeesta.

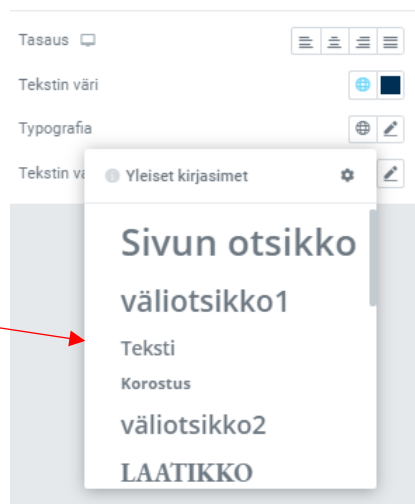

Tekstille valitaan väriksi "teksti".

Myös typografian valmiit mallit avautuvat maapallosta.

Tavalliselle tekstille valitaan fontiksi "teksti".

Kun sivu on valmis, valitse lopuksi joko "Päivitä" tai "Julkaise".

Sivun lisääminen valikkoon

Siirry valikkoon ohjausnäelmästä valitsemalla Ulkoasu – Valikot. Merkitse sivu, jonka haluat lisätä ja valitse ”Lisää valikkoon”.

The screenshot shows the WordPress admin interface for adding a page to a menu. On the left, the 'Ulkoasu' (Appearance) menu is expanded to 'Valikot' (Menus). The 'Lisää valikkokohteet' (Add menu items) panel is open, showing a list of pages. The 'Lisää valikkoon' (Add to menu) button is highlighted with a red box. The 'Valikon rakenne' (Menu structure) panel shows a menu named 'Menu 1' with various items like 'Etusivu', 'Ajankohtaista', 'Tietovisa alavalinta', etc. A 'Tallenna valikko' (Save menu) button is highlighted with a black box. Red arrows point from the text above to the 'Lisää valikkoon' button and the 'Tallenna valikko' button.

Voit raahata valikon linkkejä haluamaasi järjestykseen. Muista tallentaa valikko.

Jos lisäämäsi sivu oli alasisivu, merkitään se sivun tiedoissa alasisivuksi. Valitse pikamuokkaus.

The screenshot shows the WordPress admin interface for adding a page to a menu. On the left, the 'Ulkoasu' (Appearance) menu is expanded to 'Valikot' (Menus). The 'Lisää valikkokohteet' (Add menu items) panel is open, showing a list of pages. The 'Esimerkki — Elementor' item is highlighted with a red box, and a red arrow points to the 'Pikamuokkaus' (Quick edit) link next to it.

Valitse valikosta sivun yläsivu, kuten esimerkiksi yhdistys.

The screenshot shows a web form titled "PIKAMUOKKAUS". The form includes several input fields: "Otsikko" (Example), "Polkutunnus" (example), "Päivämäärä" (03.05.2021 klo 11.57), "Kirjoittaja" (Matturi (Matturi)), and "Salasana" (with a "Yksityinen" checkbox). A "Peruuta" button is present. On the right, there are sections for "Yläsivu", "Järjestys", "Sivupohja", "Salli kommentointi", and "Tila". The "Yläsivu" dropdown menu is open, showing a list of options: Pääsivu, Ajankohtaista, Hankkeet, Tapahtumat, Tietovisa, Uutiset, Blogi, Etusivu, Galleria, Kempele-info, testiblogit, Tietosuojaseloste, Tuotteet, Uusi sivu, Yhdistys, Liity jäseneksi, Säännöt, Historia, Julkaisut, and Sisällysluettelo. The "Yhdistys" option is highlighted. The user's name "Matturi" is visible at the bottom right.

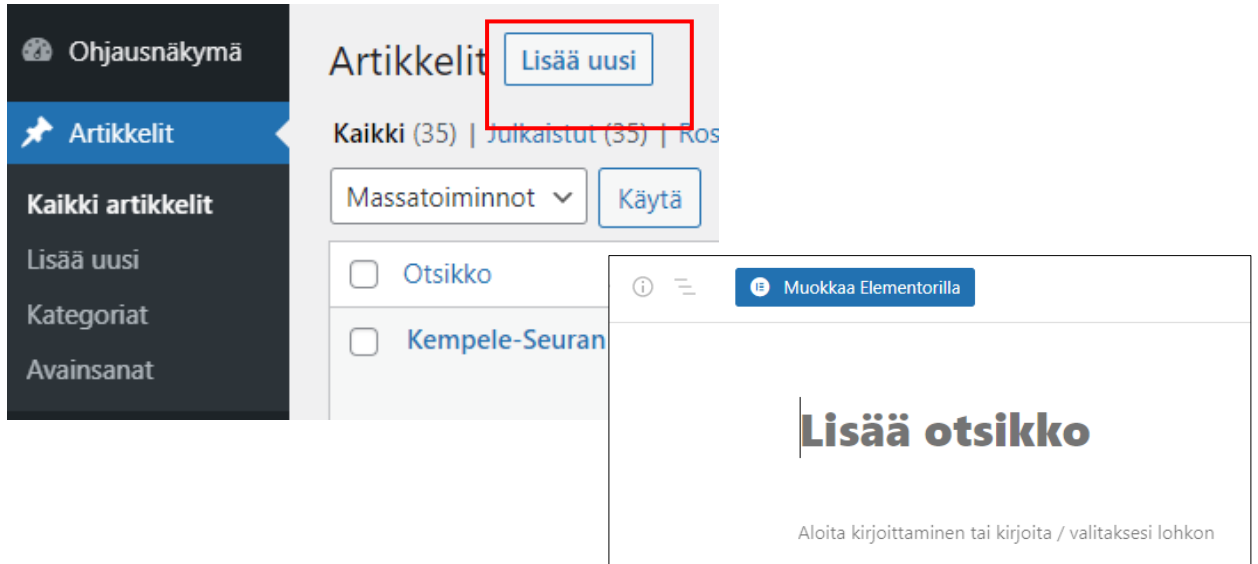
Merkitse sivun järjestys valikon alasivuissa. Ensimmäinen alasivu on siis pudotusvalikon 1. sivu, toinen alasivu on valikon 2. sivu ja niin edelleen.

This is a close-up of the "Yläsivu" dropdown menu. The selected option is "Yhdistys". Below it, the "Järjestys" field contains the number "0". The "Sivupohja" dropdown is set to "Oletussivupohja". The "Salli kommentointi" checkbox is unchecked. The "Tila" dropdown is set to "Julkaistu". A red arrow points from the text above to the "Yhdistys" option in the dropdown.

Lopuksi tarkista, miltä uusi sivusi näyttää myös mobiililaitteella.

Blogikirjoitus

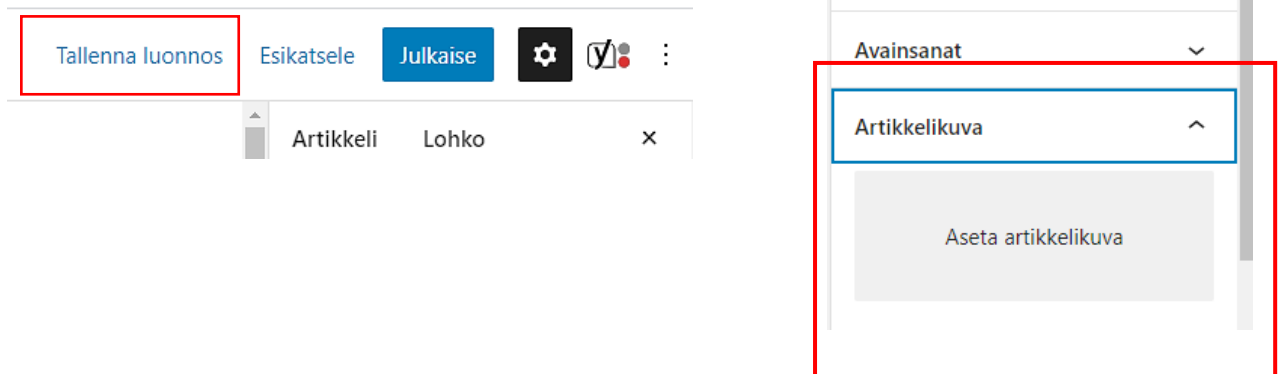
Blogikirjoitus = artikkeli. Ohjausnäkyssä valitse Artikkeli – Lisää uusi. Lisää otsikko.

Valitse sopiva kategoria oikean reunan valikosta.

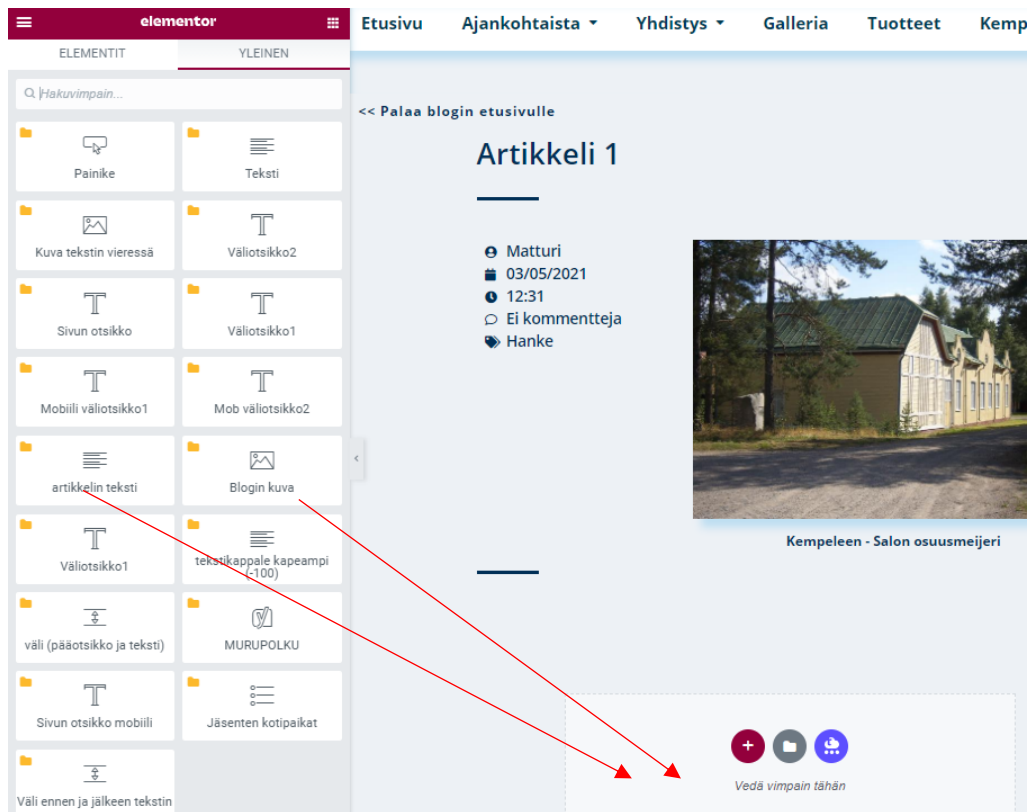
Lisää myös artikkelikuva.

Tallenna artikkeli luonnoksena ja valitse muokkaa Elementorilla.

Artikkelin kirjoittaminen:

- Artikkelin otsikko ja kuva ovat jo valmiina.
- Vedä **artikkelin teksti** yleisistä vimpaimista sisältöalueelle.

Poista linkitys yleisiin vimpaimiin.

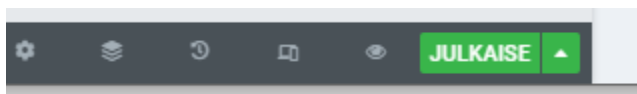
Edit global widget

EDIT

Unlink from global

UNLINK

Voit lisätä artikkeliin useampia kuvia raahaamalla blogin kuva -vimpaimen sisältökenttään. Kuvan jälkeen voit lisätä toisen tekstivimpaimen ja niin edelleen. Alapalkista voit valita sivun esikatselun, jolloin sivu avautuu uuteen välilehteen. Kun sivu tulee valmiiksi, valitse Julkaise. Vaihtoehtoisesti voit myös tallentaa sivun luonnoksena nuolesta. Luonnos löytyy artikkelien luettelosta.

Valmis artikkeli siirtyy Blogi-sivulle automaattisesti.